

౨౫/

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 6.

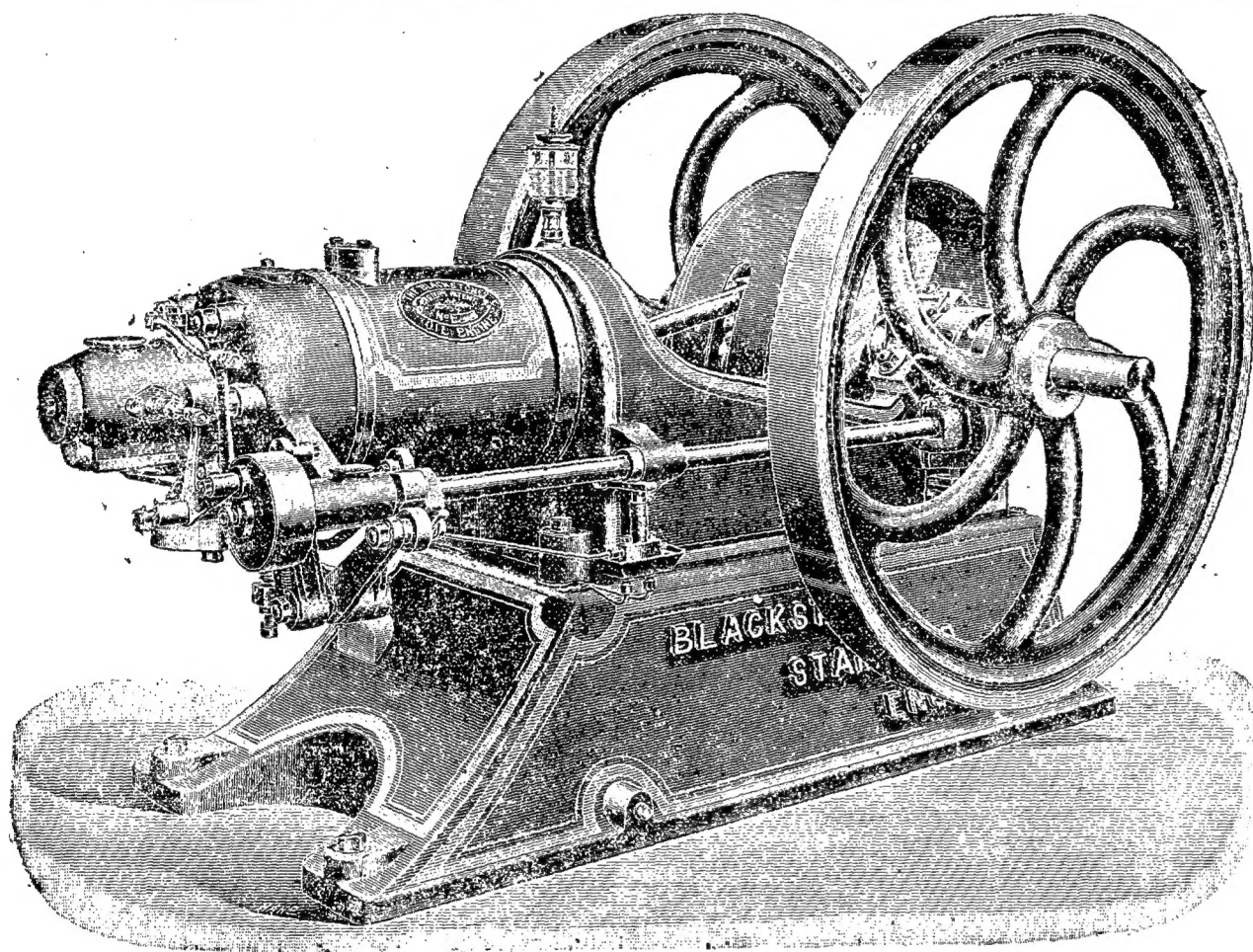
చెన్న పట్టణము 1920 వ సం॥రం జనవరి నెల 8 వ తేది గురువారము

NO. 231

నంపుటము. ౬

సి థ్థా ర్థి నా మ పం వ త్స ర పు వ్య మా బ బహుళ యృ తి య ౩.

నంచిక ౨౩౧

బ్లాకు స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

తీరనాయిలు, క్రూసు ఆయిల్ మున్నగు చమురుల నువ్వయ్యించి పనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాకు స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి తృప్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేజీ మాకు వ్రాయుడు.

నాలు ఏజంట్లు:

మార్షలు నన్య & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

1806

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి తెక్కినది. ఇతర వీధిమైన నొప్పులను గూడ మా అమృతాంజనము వాడి సంతమాత్రమున నయిచుగను.

మలభ వెల 0-10-0 అణాలు.

మోహిని తైలము రు 0-12-0

శామర తైలము 0-6-0

దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

6, తంబులెక్కి వీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర దినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	18-0-0
6 మాసములకు	9-0-0
3 మాసములకు	4-8-0
1 మాసములకు	1-8-0

ఆంధ్ర వారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	3-0-0
-------------	-------

"ఆంధ్రపత్రిక" పోస్టుబాక్సు నెం 212 మద్రాసు.

180 పుటల పుస్తకము గురితము

ఆరోగ్యమున కాల్వేరీయమున పొందుట మాత్రమే కాక కష్టమైన కొన్ని విధములను అనుకరించుటకడనే కలుగుచున్నది. ఈ ఆంధ్ర పుస్తకము ఆరోగ్యమునకు మాత్రమే కాక కష్టమైన తీరనాయిలకు వ్యవహారమును, ఆరోగ్యవృద్ధిని ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము ఇకలాగా నీయబడును. పోస్టుచార్జీయే లేదు. ఈ పుస్తకము కంప్యూటర్ మా. తెలుగునే వ్రాయుకోవలెను. (219)

వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోపింధన్.

అంకశిల్పిగా కొండభాండు, 151, రాజ్ కృష్ణ బాస్

ఆరోగ్యభాగ్యము

దీనిని పొందు సహృదయును బట్టి తీరనాయిలే యెటుకు కలమువారు ఆయన కేవల సంగ్రహము

1706

వైద్య విద్య

అను గ్రంథమున చదువుడు. కృష్ణం, మహాభారత

రాజవైద్య నారాయణుడి కేళి:

27, చిన్నబాగు, మ

గంజాము గ్రంథాలయసభలు

గంజాములో హిందూమతపురస్కార శ్రీ సుజనానమోషి గ్రంథాలయ పత్రికను 26, 27 తేదీలలో సభలు జరిగినవి.

26 తేదీ ఉదయము గంజామునందు గ్రంథాలయ సంఘ కార్యదర్శిచాక సభ మండపాక పాస్వర్త్యవ కామ్రై గారి యాధిపత్యమున జరిగెను. మండల సంప్రదించిన కార్యదర్శి మండలమండలి గ్రంథాలయముల స్థితులనుగూర్చి యొక్క యొక్కతగా ముచ్చటించిరి. సంచార కార్యదర్శియై తా. జే. నీలవధిని తెలియజరిచిరి. గ్రంథాలయకార్యదర్శియై నివేదికలను చదివెరి. అధ్యక్షులు గ్రంథాలయముల ప్రస్తుతస్థితి, గ్రంథాలయము సభివృద్ధి చేయుటకు మార్గములు మొదలగు సంశయాలను గూర్చి ఆసందకరముగా ముచ్చటించిరి.

సుధ్యాపూర్వము సభాస్థలము నుమారు 400 మంది ప్రతి నిధులతోడను, ప్రేక్షకులతోడను క్రిక్కిరిసి యుండెను. గ్రామనానందరాయ చార్మిండి రామకామ్రైగారు ఆధిపత్యవర్తకమును చదివెరి. జయజయధ్వజము మిన్ను ముట్టుమండ బుగ్రా శేషగిరిరావువంతులు యమ్. ఎ. గారు ఆగ్రాసనాధిపత్యమును వహించి యీ సభా సందర్భములో తమచే రచించబడి యుండిన మగు "గ్రంథాలయశ్రేణి" అను పద్యములను "గ్రంథాలయ శ్రేణి" యను నేకావ్యాస ప్రకృతిని చదివి సభ్యుల నానంద పరచుట గావించిరి. గ్రంథాలయకార్యదర్శి గారు హిందూమత ప్రాచుర్యము గ్రంథాలయ చరిత్రను చదివెరి. చార్మిండి రామకామ్రైగారు గ్రంథరహస్యమును గూర్చియు పుల్లభట్ట సూర్యనారాయణ వంతులు గారు గ్రంథాలయములను గూర్చియు ఉత్తర ఆరీషాకవిగారు ఆత్మోపదేశముగ గ్రంథాలయోద్యమమును గూర్చియు సువర్ణసించిరి. లాడెలింగరాజుగారు అధ్యక్షుల యుద్దరగుణములను గూర్చి పద్యములను చదివెరి.

27 తేదీ ఉదయము బోధానంద భారతీంద్రాచార్యులకు పరమహంస గురుస్వామిగారు అధికార జగన్నాథులు గారు కోటిస నారాయణగారు శ్రీ సుజనానమోషి సమాజ గ్రంథాలయమును గూర్చి పద్యములను చదివెరి. బాలకవి భోగరాజు నారాయణమూర్తి వంతులుగారు తమచే రచించబడిన "పండుకట్టును" అను గ్రంథమందలి కొన్ని పద్యములను చదివెరి. చార్మిండి రామకామ్రైగారు ఆంధ్రభాషాగౌరవమును గూర్చి యుపన్యసించెరి. ఉత్తర ఆరీషాకవిగారు భక్తినిగూర్చి అనేకములగు గ్రంథోదాహరణముల నిచ్చి యుపన్యసించెరి. లాడెలింగరాజుగారు తమ సంతోషానికియందు వెల్లడించుచు కవిగారిని పద్యరత్నముచేతను, పుస్తకాల చేతను స్వర్ణపతకముతో కూడిన కర్పూరహంసముచేతను గౌరవించెరి.

అధ్యక్షులు కలింగతేజ చరిత్రనుగూర్చి యొక మహా పాశ్వాస మొసంగి స్వభావమును నుద్దరకాత్మకమును వెల్లడించుచు గ్రంథాలయమునకు ఇవకదియెను రూపములు పారి తోషిక మొసంగ వాగ్దాన మొసర్చెరి. మరికొందరు మరికొన్ని వాగ్దానము లొసర్చెరి.

బాలకవి భోగరాజు నారాయణమూర్తి గారు సమాజమువారి యుద్దరణను గూర్చి సంకరమును వెల్లబెట్టిరి. గ్రంథాలయ కార్యదర్శిగారు సభ్యులను సమావేశమున కృతజ్ఞతను మండపూర్వముగా వెల్లడించెరి. సంవత్సరసమర్పణనో సభ ముగిసెను.

మలయ చందనము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు కురారము,

పథ్యము లేదు. పిడిగారితో తగలేదు ఎటువు, తెలుపు, వచ్చు, అను మూడు విధముల నెగరోగమును మూడు పూటలలో మునుకు. అనేక రాజుకుటుంబములలో వాడబడిన గొప్ప ఔషధము. వెల డబ్బీ 1-కి రు 2-4-0.

పంచాంగము

కనంపత్తరము. శ్రీపాదనారిడి. అనేక గ్రంథములు కలవు. వెల 1-కి 0-2-0. రులకు తక్కువ వంతుబడవు. గంధర్వపార్శ్వనీ, రాజమండ్రి.

తణుకు కాలాకా.

(ఒక విలేఖనము.)

కృష్ణామండలసమాచారసభ.

తణుకు, జనవరి 5:— డిశంబరు 28 తారీఖున తణుకు కాలాకా లో ఆపరేటివు యూనియన్ క్రొందింపులు మంజురి గ్రామములో సమావేశమయిరి. డి.త్రుప్త గాస్పరెక్కు ఫిబ్రవరి 4, 5 తారీఖులందు మంజురి గ్రామములో జరవుటకు నిశ్చయించిరి. అందుకు ఆగ్రాసనాధిపతిగా మోచర్ల రామచంద్రరావు వంతులుగారి నెన్నుకొనెరి.

తణుకుకాలాకా మహాజనసభ.

ఈనెల 18 వ తారీఖున నిడదవోయిలో సమావేశమగు నని ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యమండల కమిషనరీ మాసంకరమును వెలుపుచున్నాడు. ప్రతిదేండు పదవికి కొందా నేకలభ్యుత్పాదకులుగాని ఆహ్వానింప మాకోరిక. ఇందుకుగాను తణుకు కాలాకాయందలి రయితులును, వర్తకులును అందరు చాల హెచ్చరికతో సమావేశమయి సభ జయభద్రముగా నడప ప్రార్థితులు. ప్రజలయొక్క కష్టములను ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించ ఇదియొక సోపానము. ఈక్రింది మంత్రములను కూడ నింప మా యభి ప్రాయశు.

- 1. ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రివర్గము తనవారాధ్యక్షాధ్యక్షులను దుష్ప్రవర్తిని తొలగింపుటకు ప్రయత్నించువారికి కరు సౌకర్యము లొనర్చుటని గవర్నరుమోటువారికి విన్నవించుట, 2. యూనియన్ పంచాయితీలకు ఫేరమ్యాంక్ ఎత్తుకొనటకుకూడ అధికారము కల్పించుట, 3. మురుగుకాలువల గుడ్డినితి వాటిలన కలుగు నష్టము, 4. నిడుదవోయియందలి తణుకుమీదుగా భీమవరం వైరాగ్రామములకు రైలు రూట వేయుటకు గురించి, 5. కల్వర్యోయ ముఖ్యమా? అయితే యే సరకులకు ఉండందె మి? అందు జరుగు లోపములు ఏవిధముగా సర్దుబాటువును? 6. పరవతింపుములకు వృద్ధిజేయుటకు తగిన హెచ్చరిక, 7. భాషాప్రయోగ క్రామప్రయోగతన ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమును గురించిన యావశ్యకతను ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించుట.

కాలమానసిలి.

అధికగర్భములచే ఈసంవత్సరము వరిపంటలు మూముల కంటులో నాలుగ వంతు మాత్రమే పండినట్లు రయితులు గోల వెట్టుచున్నార. మిస్కోటిలు చాల దుష్ప్రవర్తిలో నున్నవి. బట్టలకు ధరవెగినది. తరుగులేదు. బీదలు కూటికి గుడ్డన ముపాటు కడుచున్నారు. ధాన్యపుధరలు హెచ్చుగా నున్నవి. భనకులగు కర్షకులు వియ్యపుముల్లుల ఖాయందు విశేష ధరలువెంచి ధాన్యముకొని నిలువచేయుచున్నారు. క్రొత్త ధాన్యం రు 7-0-0 లు వైగా నున్నది. పాతధాన్యం రు 8-8-0 లు అమ్ముచున్నారు. ఈ ధరలు ఇంకా పెరుగుతవి అని బీదలు భీతిల్లుచున్నారు. ముందు కాలమానసిలి యెటులుండునోయని మధ్యతరగతివారు తనారహపడుచున్నారు. వెయ్యి పీకె 1 కి రు. 8-0-0 లు వైగా అమ్ముచున్నారు. తల్లెటూళ్లయందు కూడ ట్రాకుములతోకన గొరికి గలుగుచున్నది.

ప్రత్యేకపు ఖాళీ అమ్మకము.

మిగుల చౌకధరలు.

ఇంటితైల ఇంటితైల ఇంటితైల కప్పు వెంటులు. కప్పులు. కప్పు వెంటులు. మిక్కిలి మేలైన మంగుళూరు ముడిరి హెన్స్ గు ముడిరివెంటులు ఇప్పటిమో ప్రతుల ననుసరించి ఆవిరియైత్రములు, రోటరీ పెన్సు, కెగ్ మిల్లులు, పాలిషర్లు, మున్నగు వాని సహాయముచే తయారుచేయబడును. ఆర్డరు ఇచ్చిన ఇప్పటిమో ప్రతు ఇటుకలు, శ్రేష్టమైన ఇంటితైలకప్పులు, ప్లాక్ ఇటుకలు, హోల్ ఇటుకలు, రిడ్జలు (ఇంటితైలకప్పు వెన్నలు) ప్లాస్టుకైలైట్లు, వెంటిలేటర్లు (ధారాళముగా శుభ్రమైనగాలి ప్రసరించుటకు చేయు సాధనములు), ఆలంకారమైన, సానామైన లోకకప్పులు, క్రిందపరచురాళ్లు (స్టోరీంగుస్) (నీలింగు) మొదలగు అన్నివిధములైన నువ్వుమునులు పగ్గింకుకేతోన, క్లెన్సింగుకేతోన పురమామీగా తయారుచేయబడును. కానిటరీ, డ్రాయినేజీ గొట్టులులు, బెంటు వంపులు) బిమాది గొట్టులులు, సర్ కిక్ యాంపిజిమెంట్ మొదలగునవి కూడ తయారుచేయబడును. ఒకసారి ఆర్డరు ఇచ్చి మాడ ప్రార్థన. ఉత్తరములు ఈక్రింది విలాసమునకు ప్రాయశలెను. మానేజరు, బి. ఎన్. ఇండస్ట్రియల్ హోమ్, (1976) పోస్టు డిల్టూరు, (కొచ్చిన్ స్టేటు) Manager B. N. Industrial Home P. O. Ollur (Cochin State).

కొర్నాటు పట్టుచీరలు

స్వంతమగ్గుములచే కట్టి చాయగలిగి గట్టియునట్లుతో సాంప్రదించు రంగులతో తగ్గుధరలకు మేలైన కొర్నాటు పట్టుచీరలు:— మేలైన పట్టుతో నాగరికమైన యంచులు కట్టుబడి, చూచుట కందముగను, జవాకర్త కనుగను నున్నవి. చాచుకును వెంటును గాగ్రుంటి ఇవ్వములేక ప్రేమివేసిన రూపాయలకు వాపీను. చేయబడును. వ్యాపారులకు నుంచినమ్యును యిచ్చబడును. అన్నిటికిని క్రిందివిలాసమునకు ప్రాయశలెను. పీతాంబర పట్టుచీరలు కట్టుతీసిన గుజరంజిత చీరలు వెల 64-10-0 తల్లెటేలు లక్క పచ్చచాతుర్యేను, పట్టుచీరలు రు 64-4-0 తివరాచుయ్యర్, వెద్దవినకట్టు పట్టుచీర రు. 82-0-0 120 వరుస పచ్చకీర్ కొంగారకంటి పట్టుచీర 80 0-0 50 వరుస తివరాచుర్ ఉడలు లక్క కూరట్టు తాబట్టి పట్టుచీర 29-8-0 80-వరుస ఎఱుపు ముగిరి పట్టుచీర 29-0-0 60 వరుస నలుపు కూరట్టు తాబట్టి చీర 25-0-0 40 వరుస ఎరుపు దిడెం కప్పి పట్టుచీర 20-0-0 40 వరుస ఎరుపుదిడెం పప్పి పట్టుచీర 20-0-0 70 వరుస అంస్తా దప్పి చీర 28-0-0 50 వరుస ఎరుపు శేంఘ పప్పి చీర 22-8-0 50 వరుస నలుపు నవ్వులరంగు పట్టుచీర 21-4-0 50 వరుస ఎరుపు పులికన్న తాదప్పి పట్టుచీర 21-4-0 60 వరుస లక్కకనుపు కూరట్టు తాదప్పి చీర 25-0-0 40 వరుస పట్టు కొక్కాచీర 18-4-0 50 వరుస నల్లచుక్కలు తాదప్పి చీర 21-4-0

కొర్నాటు స్వదేశీస్టోర్సు

(1761) 272, మింటుస్ట్రు వ.ప్రాము.

Defy all Wrist Watches.

Not by name, but by test, Solid Silver case, Swiss made, open face, Keyless, Small and attractive, useful for both Ladies and Gents. complete with nice leather strap Rs. 10.

Money refunded in full if not satisfactory!

D. P. ROW & Co., Harris Road, Madras. S. C.

HEALTH FOR A POSTCARD

suffer from Functional If you Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Brier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described as an aid to Nature—the, actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural—" that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batala (India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS

(669)

NATURAL. (1960)

OIL PAINTINGS

AND

LIFE LIKE

Bromide Enlargements

SPECIALITY

AT

A. RATNA & CO.

157, Broadway, MADRAS.

TelePhone No. 620.

Post Box No. 118.

Telegraphic Address:

'RATNACO,' Madras.

ఇండియన్ హోమియోపాథిక్ లీగ్.

అమెరికా దేశమున చేసినవని.

(నిన్నటి రోజున)

5. హోమియోపాథిక్ లీగ్ రాజకీయ విద్యార్థినిగా విద్యను అభ్యసించుటకు తెలియజేయుటకు ఒక సమాచారములను తెలియజేయు సంఘముకట్టి స్థాపించబడినది. ఈ సంఘము యొక్క ఉద్దేశములు యాక్రంద వివరించబడినవి.

- (1) ఇండియాకు సంబంధించిన విషయములపై సరియైన అభిప్రాయములను కలగజేయుట.
(2) ఇండియావారములైన టైడ్ స్టేట్స్ వ్యాపింపజేయుట, యునైటెడ్ స్టేట్స్ వారము ఇండియాను వ్యాపింపజేయుట.
(3) హోమియోపాథిక్ ఖామలను వ్యాపింపజేయుట.
(4) హోమియోపాథిక్ విద్యను అభ్యసించుటకు ఉపన్యాసములను ఏర్పాటు చేయుట.
(5) ఒక శతన పందిరము గ్రంథాలయము నెలకొల్పుట. వీటియందు హోమియోపాథిక్ సంబంధించిన ప్రస్తావనలు వార్తాపత్రికలకు అనేకములు అందజేయవలెను.
(6) అమెరికానుండి హోమియోపాథిక్ ఇంగ్లీషు భాష నేర్పవలెను.

ఈ సంవత్సరమునందు యీ సంఘమువారు 25 హోమియోపాథిక్ పత్రికలలో ఒక శతన పందిరము నెలకొల్పినారు. హోమియోపాథిక్ సంబంధించిన చుట్టు పరిసరములపై సరియైన అభిప్రాయములను వ్యాపింపజేయుటకు ఈ సంఘము వారు చుట్టుకొరకు లై వారు.

ఇంతేకాక హోమియోపాథిక్ సంఘములు స్థాపించబడినవి. ఈ కార్యకర్తల సంఘమువారి యావస్థాపన క్రింద ప్రతి వారము సభలు జరుగుచున్నవి. ఇండియా విషయములపై కరపత్రములు వేసవలెను అప్పటికిరబడి ఈ సభలయందు వుండిపెట్టబడుచున్నవి. కొన్ని వారములక్రింద జరిగిన 'అంతర్జాతీయ హోమియోపాథిక్ మహాసభ' హోమియోపాథిక్ ప్రతిపక్షమున ప్రతినిధిగా మిస్ పార్వతీబాయి అభ్యర్థిగా వాషింగ్టన్ కు వచ్చియుండిరి. ఈమె అమహాసభయందు యాక్రంద తీర్మానములను ఉపసాదించెను.

- (1) "ఈ అంతర్జాతీయ మహాసభ ఇండియా ప్రభుత్వమువారి, హోమియోపాథిక్ పరిశ్రమక విద్య అభ్యసించుటకు తగిన పౌరకర్తలను కలగజేయు వలయుననియు, గొప్పటి ప్రతిపక్ష ప్రభుత్వమువారే వైద్యసహాయ మివ్వలేనని తీర్మానించుచున్నారు.
(2) హోమియోపాథిక్ అమెరికా దేశమునకు తెల్ల విద్యార్థి శిష్యులను విద్యార్థి వేతనములను ప్రభుత్వమువారు నెలకొల్పవలెను.
(3) ఇండియన్ లెబరుల ప్రతిపక్షముగా అమెరికా దేశమునకు తెల్ల విద్యార్థి శిష్యులను విద్యార్థి వేతనములను ప్రభుత్వమువారు నెలకొల్పవలెను.

విందులు - సభలు

6. ఇండియా విషయములపై చర్చచేయుటకు యీ సమితివారు 4 విందులను ఏర్పాటు చేసిరి. మొదట విందు సివిల్ కలబ్ నందు 1918 సంవత్సరం అక్టోబరు 15-న తేదిన జరిగినది. డాక్టర్ జె. టి. నందేరావు గారు అధ్యక్షత వహించిరి. లజపత్ రాయ్ మాన్యుగువారోపయోగము మాట్లాడిరి.

రెండవవిందు గ్రాండు హోటల్ నందు 1918 సంవత్సర నవంబరు 20-న తేదిన జరిగినది. ఇండియన్ హోమియోపాథిక్ లీగ్ ప్రభుత్వ సాంకేతిక శిక్షణ సంస్థయందు యిందు ఏర్పాటు చేయబడెను. ఈవిందుపై 'నేషన్ పత్రిక' పత్రికాధికారులు జి. జి. విల్సన్ గారు ఇట్లు చెప్పిరి. "యునైటెడ్ స్టేట్స్ అభ్యర్థులు శక్తికలిగిన వ్యయంనిర్వహించు నూత్రమును విలపించుటకు కొందరు దేశభక్తి పూరితులు యీ సభను సహజేశ్వరించిరి. నూత్రము స్థిరమైనది. అన్ని కాలములందును అనుకరింప తగినది. ఫిట్ నెస్సు, విద్యుత్ శక్తి, శక్తి, స్వచ్ఛంద నిర్ణయ నూత్రము అనుకరింపజేసిన ఇండియా దేశమునకు కూడ అనుకరింపజేయవలెను." మిస్ హెన్రీయట్ ట్రాకోట్ మాజి, జె. హెచ్. హోమ్స్, లజపత్ రాయ్ టున్నగువారోపయోగము యీ విషయము మాట్లాడిరి. లజపత్ రాయ్ గారిని, పొగడని వారచట లేరు.

మూడవ విందు నెంట్ల 2 వేర హావుస్ నందు 1919 సంవత్సరం జనవరి 31-న తేదిన జరిగెను. హోమియోపాథిక్ మిస్

జె.టి. రాంకీగారు అధ్యక్షత వహించిరి. రిచ్చర్డ్ రాబర్ట్స్ గారు, ఎ. పి. వారింగ్టన్ గారు, మిస్ హెన్రీయట్ ట్రాకోట్ గారు లజపత్ రాయ్ గారు యిందునందు మాట్లాడిరి. ఈవిషయము ఇండియానుండి అనివేశించువారు చేయుచున్న కృషిని వారింగ్టన్ గారు తెలియజేసిరి.

నాలుగవవిందు అమెరికా హోటల్ నందు 1919 సంవత్సరం అక్టోబరు 31-న తేదిన జరిగెను. జి. డబ్ల్యూ. హ్యూస్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. సుమారు 800 మంది సభ్యులవచ్చియుండిరి. లజపత్ రాయ్ గారు మహాబలములను విషయము మాట్లాడిరి. గారడిగిన ప్రశ్నలను సభ్యులకి చదివి చెప్పిరి. సర్వాగ్రహ ప్రభావములను ప్రభుత్వమువారి చర్యలను గురించి కూడ చెప్పిరి. అమయమున 750 రూపాయల విరాళము కనూన చేయబడెను.

ఉపన్యాసములు

7. ఈ సమితివారు ఉపన్యాసములను పంపి అమెరికా దేశమునందు ఇండియా విషయములపై ఉపన్యాసము లిప్పించిరి. ఉపన్యాసములు 10 రాష్ట్రములందు పర్యటనగా గానించిరి. అనేక సంఘములు ఈ విషయము సహాయమున వాగ్దాన మొనర్చినవి. హోమియోపాథిక్ చేసినవిషయములపై ఒక స్పేషియల్ టైమ్స్ (పేజీ 4). ఈ దేశమునందు ఇండియా విషయములపై అసభ్యులైన అనేకములు వ్యాప్తి కలిగియున్నవి. అయితే డాక్టర్ హార్వీ గారు సరియైన అభిప్రాయములను వ్యాపింపజేయుటకు మిక్కిలి కష్టపడిరి. వారియొక్క కృషివల్ల ఇప్పుడు ఇండియా విషయము మాట్లాడగలిగిన సేనేటు సభ్యులనేకులు ఉన్నారు.

వివిధ సంఘముల సభలయందు కూడ భారత విషయములను చర్చించబడుచుండెను.

8. యునైటెడ్ స్టేట్స్ కాలిఫోర్నియా, సేలేట్ సభ్యులు ఇండియా విషయములపై ఎక్కువ శ్రద్ధ పుచ్చుకొనుచున్నారు. వీరికి హోమియోపాథిక్ లీగ్ వారి స్పెషియల్ కార్యకర్తలు. కాలిఫోర్నియా సమాజములందు అంతర్జాతీయ విమర్శన ప్రకటన గలిగిన సభ్యులు మార్క్ గ్రాస్కో గ్రాస్కో, ప్రాన్స్ మున్నగు సేనట్ల ఇండియా విషయము మాట్లాడిరి.

సేలేటు ఫ్లాక్ రిలేషన్స్ కమిటీవారి ఎదుట భారత దేశీయుల మార్క్ గారు ఇండియా కేసును వాదించిరి. సేలేటు జె. వి. ప్రాన్స్ గారు ఇచ్చిన ఉపన్యాసము కూడ మిక్కిలి ప్రశంసనీయును.

లజపత్ రాయ్ గారు

ఈ కార్యక్రమమున కంతయు లాభము లజపత్ రాయ్ గారే చుట్టుకొరకు. వీరు 'యంగు ఇండియా' పత్రికను ప్రకటించుచున్నారు. అనేక సభలకు అధ్యక్షత వహించెను. ఈ సమితివారి కార్యక్రమములకు వీరు జరిపెనర. ఈ రెండు సంవత్సరములందు ఈ సమితివారి కనేక విషయములను చట్టపరిచిరి. అమెరికా దేశము అనేకములు సభ్యులైన సమితివారికి ఈ విషయము మిక్కిలి ఉత్సాహముతో వచ్చెను. అమెరికా దేశములకు ఉత్సాహము కలగజేయవలెను. భారతీయులకి విషయమును ఉత్సాహమును సహజము. అయితే భారతీయ యువకులు ఉత్సాహమును లభింపజేయవలెను అంగీకరించరు. కొన్ని సమయములందు లాల్ బేహి వారిని కూడ నాయకులుగా అంగీకరించరు. లాల్ బేహిగారు తీవ్రచర్యలను ఖండించెను. వీరు సుఖమున, బాంబులు, రివోల్వర్స్ ఎట్టి భాషా లేదని చెప్పెనది. హోమియోపాథిక్ లీగ్ గారు మాట్లాడుచేయు భాషలను ఆదరించుచున్నారు. లాల్ లజపత్ రాయ్ గారు ఈ అభిప్రాయమును ఖండించుచున్నారు.

ఆర్థిక నిధి

మొదటి సంవత్సరమున ఈ సమితి ఆర్థికముగా విరాళములతో పోషింపబడుచుండెను. కొందరు సభ్యులు అందెడి వారు. 'యంగు ఇండియా' పత్రిక చందాలవల్ల కూడ కొంత ధనము కలుపుచుండెను. కొందరు కష్టపడి వచ్చెనది ధనమునేకరించిరి. ఈ ఉద్యమమున విరాళ మొసంగుచుండిరి. ఈ సందర్భమున అనేకములు ప్రశంసనీయులగు త్యాగమును ప్రకటించిరి. డి. సి. వి. రావు గారు వేసవల మంతయు పుచ్చెనది వేసవల 175 డాలర్లను విరాళముగా నిచ్చిరి. వీరి త్యాగము మిక్కిలి కొనియాడబడినది. సెన్సార్ వల్ల ఇండియాను సంపూర్ణ విషయము తెలియజేసే సహాయముపొంద వీలులేక పోయెను. అయినను లోకమ్యాన్ లిబర్టరీ గారు ఒక అమెరికా సారిమెంటరీ 5000 డాలర్ల వంపిరి. ఈ మొత్తము, ఇంకా కొన్ని విరాళములతో ఈ సమితివారి రింక కాలము వచ్చెను గలిగినారు.

ప్రస్తుతము ఈ సమితివారికి ధన మధికముగా లేదు. సంపాదకీయవర్గమువారు వేతనములు పుచ్చుకొనకయు వని చేయుచున్నారు. ఒక్క కార్యదర్శి మాత్రము శీతవిషయము చేస్తుంది. లాల్ లజపత్ రాయ్ గారు ఈ సమితి ఉద్దేశములపై ఇట్లు చెప్పిరి:-

"గ్రేట్ బ్రిటన్, యునైటెడ్ స్టేట్స్ నందుల (ప్రజాభిప్రాయ ప్రాబల్యముతో మనము విషయము చెందవలెను. కావున ఈ దేశపు ప్రజలకు ఇండియా విషయములను తెలియజేయుట అవశ్యము. పరదేశములవారు మన ఆశయములకు తోడ్పడిన మన కెంతయో లాభము కలుగును. కావున మన ఉద్యమము ఈ దేశమునందు వ్యాపింపజేయుట చుట్టుకొరకు."

రామకుమార్ ఖేమ్లా

న్యూయార్క్, ఫిబ్రవరి.

1919 సంవత్సరము నవంబరు 18-న తేది

మదరాస్ కార్పొరేషన్.

కమిషనరుల ఎన్నికలు

సి. వి. గంగాధరకాశ్రి (బి. ఏ) సి. వి. కృష్ణస్వామయ్యగారు, (బి. ఏ ఎం. బి) సి. వెంకటాచల మొదలి (బి. ఏ) ఎస్. జి. రంగరామయ్యగారు మొదలియారు (బి. ఏ. వి. ఎల్) మున్నగు పురపంచముల మార్కెట్ల వాయువున్నారు.

ప్రజాపిత జీవనము 35 సంవత్సరములకుండి 'అంధ్ర ప్రకాశిన్' పత్రికా సంపాదకులు ఏ. సి. పార్థసారధి గారు దుగారు స్వాగత్యముతో కృషిచేసి యున్నారు. రాజకీయ, సాంఘిక, పులపాలక సంఘములందు వీరిసభ్యు సేవను చూపు ప్రాయబూతులు వీరికి పూర్వ పూర్వములందు. ఉపన్యాస వేదికలయందు వీరి వాక్కు వాచాను ఎట్టి వారి మనము నైవసు కరిగించి తీరవ. ప్రతికలయందు వీరి విమర్శన జగత్విఖ్యాతము. వీరికి ఆంధ్రావలందు అసాధారణ అసమాన ప్రజలకు. ఆంధ్రావలను వీరికి సమానముగా దెలియును. వీరి ఉపన్యాసములు విన్నవారి విన్నవలను చెందెనది. పార్వతీయందు వీరి జీవనము ఆదర్శప్రాయము. ఎట్టి భేదము లేకనే (శ్రీమంతులకు, కడుదీనలకు ఉపకారము చేయు ధురియగు. నూటికి 90 మంది వీరిసానులు. (వీరలలో) బొందనివారు లేరు. 15 వత్సరములకుండి ఈయన కార్పొరేషన్ నుకమీషనరుగ నున్నారు. వీరి నున్నావారల సామర్థ్య సామర్థి ప్రవలె దుగ నిదాన. వీరి కార్యదీక్ష పట్టువల వీరు వచ్చేసిన దివిజను ప్రజలకి ముఖ్యముగ తెలియుటగాన మేము మాటిమాటికి ప్రాయబూతులు చర్చిచేయవలెను. ఈయన ప్రజామిత్రుడు. వీరలకు వీరు తరు సర్వకృషియు భారపోయి ఉదాత్తముడు. ఈయనకు మోం ద స భార తీయ విభేద మేలేదు. వీరి దేశ సేవ, మానవ సేవ వల్ల భేద మెరుగదు. ఇట్టి సందర్భములందీ వీరికి పోటీ ఇంకొక యభ్యర్థి బయలిపడు కొంచెము. కాన 24 వ దివిజను నెట్లయ అభ్యర్థుల సామర్థ్యము గుర్తించి వోటుల నిర్ణయ పార్థసారధి నాయకుగారే విజయ లగుడని విశ్వసించుచున్నారు. పూర్వముకప్పుకు రెండు దివిజనులకు వీరి ఒక కాలమున కమీషనరుగ నెన్నుకొనబడిరి. ఇట్లు జరిగి యెందుకు చాల అపూర్వము. ఎంతటి సమర్థుడు ప్రజావిశ్వాసమును జూరగొన్నవాని కాకపోయినచో ఇట్లు ఒక కాలమున రెండు ప్రభేదములందు ఏకగ్రీవముగ ఎన్నుకొనబడుట జరుగదు. వీరి ప్రతిభ ఇతర ప్రత్యక్ష నిదర్శనము. కావున 24 వ దివిజను వోటులందరుకు వీరిని ఎన్నుకొనవలయు నని కోరుచున్నారము. మేముకూడ పార్థసారధి నాయకుగారే మావోటుల నిచ్చెదము. నాయకుగారికి ఆపరమేక్ష్యుడు ఆయనకార్యక్రమ విశ్వరము నొసగి పూర్వమువలె కార్పొరేషన్ ప్రజల సర్వకలయ కాపాడి పనిచేయుటకు ఆపరమేక్ష్యుడు ఆపరమింపగలిగెను!

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు బెజవాడలో ఈనెల 10 తేది రాత్రి 9-30 గం

ద్రావతివస్త్రావహరణ నాటకమును

ప్రదర్శన మొనరింతురు.

తేట్లవివరం:- రు. 2. 1-8-0, రు. 1, అ. 8, అ.

ప్రీలకు ప్రత్యేక స్థలము 0-8-0.

(1863) కె. వట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి

ఆంధ్ర పత్రిక

1920-వ సం॥ జనవరి నెల 8-వ తేది

గురువారము

ఆంధ్ర పురపాలక సంఘములు.

విజయనగరము, విశాఖపట్టణము, ఆనకాపల్లి, పెద్దాపురము, పురపాలక సంఘముల 1918-19 సంవత్సరపు కార్యనివేదికములు మా కార్యాలయము చేరినవి.

విజయనగరము

ఈ పురపాలక సంఘసమావేశములకు వచ్చు సభ్యుల సంఖ్య తక్కువ సంఖ్య ప్రతికరముగ లేదు. మావేళముల సంఖ్య గూడ ఆత్మీయుల తగ్గింది. యిది విషయము గల సభ్యులు రాలేదను కారణమున నొకసభ మాత్రము నిలిపివేయబడెను. ఈ సంఘమున కీ సంవత్సరమున రూ 104,942-14-5 మొత్తపు ఆదాయము లభించినది. రూ 26,407-4-7 మాత్రమే వ్యయపరచబడెను. వీధులస్థితి సంతృప్తికరముగ నేయున్నది. మాధ్యమిక పాఠశాల నూతన భవనములో 1919 జనవరి 1 తేదీని మార్చబడినది. ఈ పాఠశాల స్థితి సంతృప్తి గొలుపుచున్నది. ఈ పురపాలక సంఘము వారి యాజమాన్యము క్రింద 11 ప్రాథమిక పాఠశాలలు బాగుగనే కృషి సలుపుచున్నవి. నగరా రోగ్యస్థితి సందర్భముగ గవ్వబట్టలేదు. జననముల సంఖ్య తక్కువయు, మరణముల సంఖ్య హెచ్చుటయు సంభవించినది. అయినను, ఇంపుయెంజా వలన కలిగిన మరణముల తక్కువగా లేవని కలెక్టరు సందేహించుచున్నారు కాని వీరి యందు మానమున కాధారమును మాత్రము జూడకున్నారు. ఇంపుయెంజా, ప్లేట్, మశూచి మున్నగు వ్యాధులు ప్రబలియున్నవి. వీని నివారణార్థము పురపాలక సంఘమువారు గావించిన ప్రయత్నములు శ్రవణంపాత్రములు విజయనగరమునకు రు మందుల సంచికలుగ వందపెట్టరి ప్లేట్ క రూ 4526-12-3 ఖర్చుచేయబడెను. ఎలుక కముగా చంపబడెను. ఇవి యన్నియు నిట్లుండ

తాము ధాన్యము నెండబెట్టించితిమనియు, అందుచే నీకట్టణము ప్లేట్ బారినండి తప్పించుకొనవనియు కలెక్టరు గారు బలకు విచిత్రవాక్యములు హస్తాప్రదములుగ నున్నవి. నలు అసిస్టాంటు కొంతకాలము లేకపోవుటచే, వైద్య శాలకు వచ్చిన రోగుల సంఖ్య తగ్గిపోవుచున్నదను నివేదికవాక్యముల జట్టి నగరమున ప్రబలియున్న వ్యాధులకు తగిన వైద్యసహాయము లేదని స్పష్టమగుచున్నది. టీకాల విషయమున జయప్రదము గువాని సంఖ్య తక్కువనున్నది. ఈ పట్టణమునకు నంది మరుగుకావల యేర్పాటు లేకపోవుట వన ప్రజలకు చాల కష్టములు కలుగుచున్నవి. జనలు ఆఫీస రీ విషయముగూర్చి దెలుపుచున్న విషయముల సంఘమువారి ఆధీకారము యిందులకు యధాభారమును భరించజాల దని తెలిపించెను. ప్రభుత్వమువారి విషయముగూర్చి పిలువబడిరి. కాని నగరపారిశుధ్యమున కత్యవసరమగు నీ పనికి ప్రభుత్వమువారు సత్వరముగ సహాయము గావించ బ్రాధితులు. ఈ సంవత్సరమున వట్టణమునందలి మార్కెట్టులను వశముకొను విషయమై చాలకాలమునుండి యా

దించుచున్నారు. 1918 సంవత్సరమున వీ రొక మార్కెట్టు నేర్పబడిరి. కాని స్థానపు మార్కెట్టులు కట్టణమునకు మధ్య నుడుటచే, జనుల నెంతయు నాకర్షించుచుండెను. మ్యునిసిపలు మార్కెట్టుకు తగిన ప్రోత్సాహము లభించదాయె. వీనిని కొనుటకును, మరమ్మతు చేయబడును 1,40,122 రూప్యములు మదింపు వేయబడినవి. ప్రభుత్వసహాయము లేనిదే యిట్టి మార్కెట్టును దుర్లభము. మ్యునిసిపలు నాకరుల డ్యేమునునకై ఒక వరకతిసంఘ మేర్పరుకబడి, యెల్లరకు లాభకరముగ నుండుట సంతోషకరణము.

విశాఖపట్టణము

ఈ పురపాలక సంఘమువారు 33 సమావేశముల జరిపిరి. ఏసభయు నేకారణముచేనైనను ఆగిపోలేదు. ఈసభలకు వచ్చు సభ్యుల సంఖ్య తగ్గినది. ఆదాయము హెచ్చినది. సెయింటు జోసే ఫు కాన్వెంటు లో నొక నీటి కుళాయి నేర్పరచుట కాచర్ల అధికారి 2455 రూప్యములను, మసీదులో కుళాయిని నిర్మించుటకు చెంగల్యరావుపేట మహమ్మదీయ మసీదు ధర్మకర్తలు 230 రూప్యములను, టర్నరు పత్రము లో నిక నొక కుళాయిని పెట్టుటకు ఎ తమ్మయ్య నాయుడుగారు 225 రూప్యములను విరాళముల నొసంగినందులకు ప్రశంసార్థము. సంఘమువారి యాజమాన్యమున నున్న ప్రాథమిక పాఠశాలలు తృప్తికరముగనే పనిచేయుచున్నవి. విద్యార్థుల సంఖ్య వృద్ధియగుచున్నది. ప్లేట్ వ్యాధిచియున్నను, దీని నివారణమునకై రు. 35,240-10-11 వ్యయముచేసి, మ్యునిసిపలు సంఘమువారు దీనిని వారిచియించిరి. అందువలన నితర ప్రదేశముల లో కంటె నిచ్చుట నివ్యాధివలన కలిగిన మరణముల సంఖ్య తక్కువగా నున్నది. తా మిశాఖపట్టణమున నున్న బొమ్మచెముడు డొకలను కొట్టించుట వలన ప్లేట్ తగ్గినదని కలెక్టరుగారిచ్చుట గూడ విచారితవాక్యముల బలుకుచున్నారు. కలరా, ఇంపుయెంజా వ్యాధులు కూడ ప్రబలియున్నవి. ఇచ్చట కూడ మరణముల సంఖ్య హెచ్చి, జననముల సంఖ్య తగ్గినది. కట్టణపారిశుధ్యము సంతృప్తిదాయకముగ లేదు. మురుగుకాలువలు పరిగా లేకుండుటచే, దుగ్గంధము బయలుదేరుచున్నది. ఈ లోకమును తగిన విధమున తొలగించుట త్యవసరము. మ్యునిసిపలు సేవకులకు కలెక్టరుగారు జీతములకు తోడుగ ధాన్యము నిచ్చుటచే ధనవ్యయము వృద్ధియైనది. ఇచ్చట వీరికి 1917 స వత్సరమున నేర్పరుకబడిన వరకతిసంఘము లాధికరముగ కార్యనిర్వహణము చేయుచుండుట సంతోషకరము.

ఆనకాపల్లి

ఈ సంఘమువారు 33 సభలను జరిపిరి. నియమిత సంఖ్య సభ్యులు గాకుండిరను కారణమున నైదు సభ లాపివేయబడుట ఉత్సాహకరముగ లేదు. ఈసత్సర ప్రారంభమున రు. 35778-1-4 రూపాయల నిలువయున్నది. దీనికితోడుగ రు 57,986-13-2 ఆదాయము వచ్చినది. దీనియందు రు 70833-2-4 ఖర్చు అయినది. అవశరము లగు వ్యయములనేకములున్నను వీరు రు 22,929-12-2 నిలువయుండుట సంభావ్యముగ దోహదమున వసూలులో చాల బాకీలు వెనుకబడియుండుట సంతృప్తికరముగ లేదు. ఈలోకమును మ్యునిసిపలు సంఘమువారు త్వరలో తొలగించవలసి దని హెచ్చరించుచున్నారు. పెద్ద బ్రంకురోడ్డు ముంచీతియందు లేదు. ఈ మ్యునిసిపలు యాజమాన్యమున నొక ఉన్నత పాఠశాల నిర్వహింపబడుచున్నది. కాని యిది యున్న భవనము బాగుగ లేదు. కావున వీరిందులకు వలయు ధనమునకు

చేసిన దరఖాస్తును ప్రభుత్వమువారు సానుభూతి పూర్వకముగ తిలకింపవలయునని కోరుచున్నాము. ఆచుట్ట ప్రక్కల మూడు తాలూకాల కిడియే ఉన్నత పాఠశాల యగుటచే యీ ప్రతిష్ఠానావశ్యకత తేటపడుచున్నది. ఇతర పాఠశాలలు మంచి స్థితియందే యున్నవి. ఆరోగ్యముమాత్ర మితర ప్రదేశములందు వలెనే చేసినది. జననములు తగ్గి మరణములు హెచ్చినవి. కలరా, ఇంపుయెంజా వ్యాధుల వలన కొంత నష్టము కలిగినది. జనాకీర్ణ ప్రదేశములను విశాలవంతము గావించుటకు సంఘమువారు యత్నించుచున్నారు. గవరపాలెములో నీరు నిలిచిన యుద్యోగులులేక ఆగిపోవలసివచ్చినది. ఇదివరకు శాంక్షను కాబడిన ఒక సబు టవర్షియను, ఇతరులను ఇంకనొకవత్సరమువర కుండు టవరము. ఈ ప్రదేశము నైర్మతిభాగమున గృహనిర్మాణమునకు సలమలకై దరఖాస్తు లనేకములు వచ్చుచున్నవి. ఇచ్చట సలమలను నొసంగుటవలన జనాకీర్ణత తగ్గిపోయి, పారిశుధ్యము బాగుపడగలదు. ఈసమస్యను త్వరలోపరిష్కరించుట త్యవసరము. ఇందులకు ప్రభుత్వమువారి నొసంగిన 15,000 రూప్యములును వృథాగా నిలువయున్న వనియు, వానిని వడ్డీ కిచ్చియెడల 4000 రూపాయల వడ్డీ లభించి యుండుననియు జిల్లాకలెక్టరు చేసిన సూచన యక్రియముగను ఆచరణయోగ్యముగను నున్నది. కాని యీ ధన మివత్సరమున ఖర్చుచేయబడు వని సంభావ్యమును దెలిపియుండుటచే, ఈసూచనానుగుణ్యముగ వర్తించుట కవసరముండదు. మ్యునిసిపలు కూలీలకొరకు స్థాపితమైన వరకతి సంఘము సంతృప్తి గొలుపుకొని కృషి సలుపుచున్నది.

పెద్దాపురము

ఈ సంఘమున ప్రజలచే యెరుకొన జనునాలుగు స్థలములు ఖాళీపడియున్నవి. రూ 26,024-3-4 రావలసియున్నను, 27 వారంటు లీశుబడియున్నను, రూ 2817-8-0 యింకను వసూలు కావలసియుండుట తృప్తికరముగ లేదు. వంటలు పాడైపోవుచేతను, ఆహారవపార్థముల ధరలు హెచ్చుటచేతను. ఈలోకము గలిగినది. కాని, మ్యునిసిపలు సంఘము వారింకను యెక్కుడు శ్రద్ధ వహించి, పన్నులు త్వరలో వసూలు గునటుల ప్రజలను ప్రోత్సహింపవలయును. ఇచ్చడ కూడ జననముల సంఖ్య తగ్గి, మరణముల సంఖ్య వృద్ధియైనది. ఈ ప్రదేశమునకు తగిన ముంచీటివసతి లేకుండుట యొక గొప్ప లోపము. ఉపయోగపరిచు రోగులకు కారణభూతమగుచున్నది. పరిశోధనమునకు శ్రవ్యబడిన నూయి పూర్తియైకది. ఇంక పరిశోధనము జరుగవలసియున్నది. పెద్దాపురమున నీటి వసతి ఆవశ్యకత గూర్చి డివిజనులు ఆసీనును, కలెక్టరును కూడ దెలిపియున్నారు. దీనికి వలయు ధన సాహాయ్యమును ప్రభుత్వమువారు చేసినగాని, అట్టి సూచనలతో కార్యసాఫల్యము కాదు.

ముగింపు

పురపాలక సంఘము లన్నియు నేకరీతిగనే యున్నవని చెప్పవచ్చును. ఎల్లడలను నగరావసరములకు తగిన ధనము లేకున్నది. ఆరోగ్యము చెడియున్నది, జననములు తగ్గి, మరణములు వృద్ధియైనవి. లింపు ముండి లేకుండుటచే టీకాలు ఫలప్రదములు కాజాలకున్న వని యాహించవలసియున్నది. ఎచ్చటను రోగులకు తగినంత వైద్య సహాయము లేనట్లు స్పష్టముగ తెలియుచున్నది.

Page: 31

With reference to telegrams exchanged between Pundit Malaviya Chairman of the Congress Sub-Committee and the Disorders Committee, the Congress Sub-Committee has issued the following communique:-The Congress Sub-Committee considers that Lord Hunter's Committee has taken up an erroneous position. Whilst it is quite true technically that it was competent for the sub-committee to lead non-official evidence and to cross-examine official witnesses, the reply merely begs the question for Lord Hunter and his Committee knew why in the opinion of the Sub-Committee, with leaders not being permitted to attend Committee sittings for the purpose of giving instructions, it was not possible to lead non-official evidence and to conduct cross-examination in an effective manner. That serious objection having been removed by the release of leaders under the Royal amnesty the sub-Committee thought it but right to bring the matter to Lord Hunter's notice and to offer assistance. It is, therefore, a matter of painful surprise, that Lord Hunter should not have seen his way to avail himself of the opportunity offered to him of having before them the principal leaders who could have thrown a great deal of light on the events of April and the months following. The Sub-Committee considers that the fact that Lord Hunter's Committee passed six weeks in Lahore, has been utilised to justify the rejection of the sub-committee's offer is not only irrelevant to the issue but is symptomatic of something disquieting.

కౌటుక్కుల వార్తలు

[వైద్య వార్తలు]

ఇండియా కార్మికులయొక్క మార్పులు

లండను, జనవరి 1:— ౪౦ భావము మార్పులను గాని స్థానమున ౪౦ విధములు మార్పులుగా పొందాడే కాళ్ళక సహాయ ముత్రిక తనివేయ వారంబింపిరి. సి. ఆర్. కిన్సుస్టానే ఎన్. కె. ప్రాసీగారిని మాంట్టేగుగా తమ ముఖ్య అంతరంగిక కార్యదర్శక నియమించిరి. ఆనెటివ్ భూమింద్ర నాథవనుగా మాంమాతేమున కేగిరి. మరల ఏప్రిల్ నెలలో వచ్చెదరు. క్రమం మింగుండునందలి ఇండియా కార్మికులలో ఒక్క ౪౦ కేంద్ర నాయకులు తప్ప వేరే భారతీయ కార్మికులు లేరు.

బాతీసమితి.

లండను, జనవరి 2:— న్యాయాగ్రహణం డెయిలీ తెలి గ్రాఫిక్స్ కిట్ల తెలిసెను. నిన్నటిని గర్భ మెంటు నెనే టు నాయకులు హిందూ కాలనీయల్ నోటులన్నిటనుగూర్చి నెనేటువారు కొన్ని మరల సంగీరింపబడు విషయముగూర్చి వై కాంట్రీ గారితో చాలామాటల ప్రసంగించిరి. అట్లంగీకరింపక పోవుచు వలె ఇచ్చింది కలగుచి గ్రేగారు తెలియబరిచిరి. కెందా అప్రెటియా లిందుకు వెంటనే తాను అనుమతిని తెలిపెను. మరియు బ్రిటిషు ప్రభుత్వవారు నాటిని బలపరచుట బలంకరము చేసెను. అందువలన బాతీసమితి నిలుచుటయే దుష్ట మగును. కిక్కిన నె నేటరులు, అధికారులు మొదలగువారితో మాట్లాడినపుడు గ్రే గార్లు చెప్పిరి. ఆనెటివ్ కంగీరింపరాదని కట్టుబట్టువారు బ్రిటిషు వలస శక్తులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మిచ్చుటవలన చాల నష్టము గలుగు నని అనుమాన మొందుచున్నార. ఆమె రికా సంయుక్త రాష్ట్రాలకు, బ్రిటిషు ప్రాంతాభ్యుదయమునో కేరీలని నోటులందలయిన పట్టుబట్టు బాతీసమితికి చాల ప్రమాదకరముగ నుండగలదు. బ్రిటిషు వలస శక్తుల కిచ్చిన టులనే ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకుగూడ ఆన నోటుల నియమలయనను బాస్సుగాని తీర్మానమును బ్రిటిషువలస శక్త ము లంగీకరించువా యని క్రమం అట్టియేర్పాటులన ప్రాప్త్య ఇటలీ మొదలుగాగల ఇతర ప్రభుత్వాలకు చాలనష్టము గలిగించును. కావున నది పాపకరేంద్ర ప్రభుత్వర మీయబడెను.

బోల్షెవిక్కుల చర్యలు.

లండను, జనవరి 2:— ఎస్టోనియా తాత్కాలిక సంగి రూధి యయ్యెను. అది బోల్షెవిక్కులకు నూతనోత్తేజమును గలిగించుచున్నది. లాట్వియా సావియట్ల యెక్కువో రాజు భారముల నడుపు నూచరణ కన్పించుచున్నది.

క్రమం తాత్కాలిక సంగి 7 కోట్లవరకు నుండును. అటువెనుక ప్రతివారమునా నాని పరిమితి మరల హెచ్చింప బడుచుండును. తాటాకిక శక్తుల పూర్వం లాసంగి క్రమంలో నిర్ణయంప బడినది. బోల్షెవిక్కులు ఎస్టోనియా స్వాతంత్ర్యము సంగీరించిరి. పిన్నండు సింధుకాఖను తాటాకికము చేయుటకు గూడ ఏర్పాటు లొనరింప బడెను. తెలికానా నదికి పర్వతమున ప్రెట్టిటెచీ వరకును ప్రైము అందకంద చేయుటకు బోల్షెవిక్కులు ప్రాచీపడిరి.

దాని రంగమున తాను జను మొదలగుటకు వెళ్ళు తెలికలది తెలిసిన పట్టుకొని నటులకు రెట్టును క్రమం చేయుచున్నార. డెనికిను నెనాని రాయటాపు, నోనో తెలికలను గాపాడ బాల దనియు, ఎకటిరిన్ క్లావును పట్టుకొనుట వలన తమ సైనికుల కెంతయో లాభము గలిగిన దనియు, ఇందువలన సిప్రస్ నది ఉభయపార్శ్వములందు రెట్టు గార్లు క్రిమియా, ఖేర్న, ఒడెస్సావరకును దారి తీయదనియు రెట్టు సైనికాధికారులు ప్రకటించుచున్నారు.

రుష్యా బాగ్దాదు యినువదారి.

లండను, జనవరి 1:— బాగ్దాదు బాగ్దాదు వేయ వెం తిన యినువదారి కోటనకు 14 మైళ్ళ చొప్పున వేయబడు ననియు, ఆ దారిని రెయిలుబట్ల వరుగెత్తుటకు సాధ్యమగు సంతర్కలో ప్రయత్నము లన్నియు నొనరింప బడు ననియు ప్రతిరోడ్లను బోవు ప్రయాణికుల బట్ల 28 గంటల సేపు నడచు ననియు రైటరుగారికి తెలిసెను.

కొయ్యలగారి లేఖలు

లండను, జనవరి 2:— కొయ్యలగారు బాతీసానికి 1800 సంవత్సరములలో (వాసిన మరొన్ని జాతులను మార్చింగు పోవు క్రమిక క్రమించు చున్నది. ఆజాతుల కొయ్యలగారు పరామహరిని చాలవరకు దూషించిరి. "యూరపు కాంతిని గాపాడుటకు నేనెంత ప్రయత్నించితినో భగవంతు డెరుగును. కాని ప్రాప్త్యకే మిప్పటి రీతినే కాంతి నియమముల నన్నిటిని భంగపరచు చుండునేని యూరపు ఇదివర కప్పుడు జాతి యుండని మహాభూమి సంగ్రామము సమూహ గలదు. అప్పుడు నీవు వారి పక్షమున జేసెదవేని ఆకు మృత్యు అకరుముగ నడువకుండ జూచుచుండుము. భగవంతుని కాపరేక్షన వా రెల్ల కాలమును బాధనొందుచుండును." బ్రిటిషువారి విజేత విధానము గూర్చి ఆక డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— చుట్టూరగా నున్నదమందలి తమ విజేత విధానమును బ్రిటిషువారు మార్పుచున్నట్లు గోచరించు చున్నది. ఏలనక రెండుకోట్ల క్రిందట ఎం. మేటలుగాడు మావిజేత కావ్యాలయమును విడుచు అధికారాని బ్రహ్మము బ్రిటిషువారి పట్ల చాల అనుగ్రహముగ ప్రకరించుచున్నారని ఇట్లు చెప్పి. "ఇంగ్లం డిట్టిదాని కొక్క గడిచి యైవ సహించదు. ఈజిప్టులో కొంతభాగము నిచ్చి ప్రాప్త్యుని తనంతయు జేసికొనిన పిచ్చుట మేము మీరకు జాహగలును." అధికారాని మేము వారు చెప్పినట్లు వివరంబులను ఇంగ్లండు యాధ్యమ చేయుటకు నె నదియదనితమకు చెప్పెను. ఈ విషయమును బ్రిటిషువారి తి పరసాసానుదముగ ప్రకరించుటయేగాక నన్ని విషయము లందును ఆనెటివ్ ప్రవేశమును గలిగించుకొనుచున్నారనియు, వారి కెవ్వరైన ఏదేని యాపద వచ్చునని నే నిందుకయు సహాయము చేయనినను నతనికి చెప్పితిని. దీనివలన వారికి కొంత స్థిమిరము గలుగు నని భావించుచున్నాను"

బర్మా గ్రామపురములు

లండను, జనవరి 2:— బ్రిటిషు సంఘమువారి భార తీయ కాపాడె యెటలు బర్మా చిత్రకాళాభోవ్యోగి ఎ. ఎఫ్. మోనుగా రాక ఉపవ్యాసమును చదివిరి. ఇటీవల లండనునొ నొనరించి: బర్మా గ్రామపురముల ప్రదర్శనము చాల లాభకరముగ పరిగమించినది. అందువలన బర్మా ఎగు మతియము చాల విశేషముగ సరకులను తయారుచేయు వలయు నావశ్యకత గలిగినది. సాధారణజనులకు చిత్రకాళా విద్య యిచ్చి వారెక్కువస్తువులను తయారుచేయునట్లు స రించుటకు జేకభావలలో ఆవిద్యను బాగుగ వ్యాపింపజేయు వలయు నని చెప్పిరి. అటువైని ప్రస్తుతము చాల విశేషముగ గోంబుల వస్తువుల సరికను తయారు చేయబడునని ఆతడు చెప్పెను.

సిలేరియా విప్లవము

లండను, జనవరి 2:— ఇరుటనుగూర్చి విప్లవోద్యమ ము చాల విశేషముగా నుండుటవలన కోల్పాకు ప్రభుత్వ ము వారిని విధముల కేసువులచే జాక్సోంపబడి రనియు, నగరసంరక్షకాధ్యక్షుని ప్రయత్నము లొనరింపబడు ననియు, యాధ్యమ సంధింపవకుండ విప్లవదారుల నణుగగొట్టుటకు జాపానీయులు ప్రయత్నించుచున్నార.

హోస్టాఫీసు అల్లరులు

లండను, జనవరి 2:— ఇరుటనుగూర్చి వెంటబెట్టుకొని వరపురుషుడు మాతేవమున అర్ధరాత్రువులకు లిరుట్టు హోస్టాఫీసును బడిరి ఉత్తరముల నన్నిటి నేయూని వారాయూనికి చేక్కు గడిలో పడి పోవుట అర్ధరలు మొదలగు వాటిని చేసి జానుగువేల సావరముల నడపారించిరి. ఆఫీసులో తనివేయుచున్న 12 రకు తుపాకులను కాల్చి చంపెద మని బెడరించి వెంటబడకుండ చేసికొని వారు పారిపోయిరి. ఇంత వర కెవ్వరకు తట్టువడలేదు. ఇవ్వడా ఆఫీసునకు సైనికులు కాపున్నారు.

డెనికిను నేనాని - పరాజయము.

లండను, జనవరి 3:— బోల్షెవిక్కుల సంతక మొకటి ఇట్లు తెలియచున్నది.— డెనికిను నేనాని కనేక పరాభవ మును సంభవించి అతని ప్రధాన కిరీర మనవ్యకరణమగుట వలన అతనికానే రొమా మోషిన్ నేనాని యాజమాన్యమున కొత్తప్రభుత్వ మేర్పాటుచేయబడెను.

జర్మనీని సమాధానము గోరుట.

స్టూరిను, జనవరి 2:— సైనికయా సంరక్షకాధ్యక్షుడు రుబిన్ జర్మను బల మేల వాచ్చింపబడె నని ఉన్నతసథ వార జర్మనీ నడిగిరి.

ఉన్నత సభ.

స్టూరిను, జనవరి 3:— బోల్షెవిక్కుల వాడికి భయ తడి దక్షిణయవ్య ప్రజలందఱును నురక్షితముగ నావదేత మును విడచుటకు తగిన యేర్పాటులను చేయవలయు నని డెయిలీ మెయిలు వ్రాయుచున్నది.

బోల్షెవిక్కులు; ఎస్టోనియనులు.

లండను, జనవరి 3:— డెనికిను కోల్పాకు నేనాని లొందిన పరాభవములకు గూర్చి డెయిలీ మెయిలు క్రమిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. తెలికగారు తమ బోల్షెవిక్కులై న్య ముల నన్నిటిని నీజేరియావారి కంపుట కిచ్చవడె టున్నది. అచట జపాను సైన్యములు సమరసిద్ధముగ నున్నవి. అందు చేత నతడు హిందూతేములై పు లిగి వచ్చిమోత్ర ప్రాంత ములం దున్నయూకల చెలకేంద్ర భాధింపవచ్చును. అందువలన మనకు చాల అపాయము కలగును. అందుచేత హిందూతే ముల సరిహద్దులు చుంచి ఆసామాన్య సాయర్యము గలవారి వశ మునం దుండివలయును. అప్రను యాధ్యమ సడపించుటలో పూర్వకద్ధము చాల విశేషముగ ననుసరింపబడినది. మన యాధ్యమ సైనికోద్యమలలో మెంరి మెటలీ ఆడవికి నియ మింపవలయు ననియు ఆక దాగురిక యాధ్యమతార్కరమును బాగుగ నెటిగి యొందవలయుననియు, అతని నియమించుటలో నిందుకయు వాల న్యము చేయవలదనియు నది వ్రాయు చున్నాడు.

మార్క్సి హోస్టాఫీసు వారు ముప్పక బోర్డులకు యుద్ధా త్పూర్వ మీయబడు చుండిన రేట్లకు మరెందు రెట్లెక్కులగు మాటల నీయ సంగీరించిరి. అందువలన నిటువై వారికి టక్కు 18 42 వెళ్ళుల చొప్పున కూల లీయబడును.

1920 ని సంవత్సరమునం దొనరింప నెండిన వర్తకప్రద ర్యము విషయమును బ్రిటిషువారి వ్యాపారము ప్రపంచమంత టను బాగుగ వ్యాపించునట్లు చేయుటకు గొప్పగొప్ప ప్రయత్నము లొనరింపబడుచున్నది.

వైద్య గ్రంథములు

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. ఎ., ఎం. బి. సి. ఎం. గారిచే రచియింపబడినవి.

1. అటువ్యాధులు 0-12-0
2. చంటిబిడ్డ 1-0-0
3. కలరా 0-7-0
4. మలేరియా (చలిజ్వరము) 0-7-0
5. ఆయుర్వేదమునందలికొన్ని ప్రత్యేక ప్రయోగములు 0-4-0
6. Principles of Ayurvedic Treatment (English) 0-8-0
7. Some Important Prescriptions in Ayurvedic (English) 0-4-0

ఈ గ్రంథములు కోరువాడు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద జ్ఞాన ధాలయమువారికి 19 హరిసుకోడ్డు, మూటుకోడ్డు, చెన్నై పట్టణము అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. (1985)

649 నమకము 1842

బంగారు, వెండి, రత్నముల నగలును, ఇతర వస్తువులును వాటిని యిచ్చిన పుస్తకాని నైకము ఇవ్వబడును.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 25, చైనాబజారుకోడ్డు, మదరాసు.

నగలు నాణ్యముగాను, ప్రాచీనోదకు సరైన భర లకు తయారుచేసి విక్రయించుటకు వలయును. తయారున లేనివాటిని అతిక్రమముగా అర్ధమేరకు తయారు చేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి అర్ధమేరకు నగలు తయారు చేసుకొన్న వారికి వ్రాసి మానవ్యకం తెలుసుకోవచ్చును.

ఫోర్టు సెంటు జూరిగెజెటు

వి. సి. యస్. ఆఫీసర్లు

యస్. జె. రిచ్చర్డు గారు గవర్నమెంటులోలో నుండి పరిశీలనా మెంటు కార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి.

యస్. సి. హార్వీ గారు విశాఖపట్నం అసిస్టెంటు కలెక్టరు మేజిస్ట్రేట్ గా నియమింపబడిరి.

హెచ్. ఎ. వాట్సన్ గారు డైరెక్టర్ ఆఫ్ లాండు రికార్డుగా నియమింపబడిరి.

జూడిషియల్.

రావుబహదూర్ జి. పరదరాజులు నాయకులుగా అనంతపురం జిల్లా సెషన్స్ జడ్జిగా నియమింపబడిరి. సబ్ జడ్జి కనక వల్లి రంగనాథులు నాయకులుగా రిజిస్ట్రార్ ప్రివిలేజిరీవు ఇయ్యబడినది. సి. వి. కృష్ణస్వామయ్యగారు సెల్లూరు సబ్ జిల్లా సబ్ జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

పోలీసు

లారన్సు క్లిఫ్ గారికి ఒక సంవత్సరము ఇ. హెచ్. హెచ్. లూయిస్ గారికి 4 నెలలు ప్రివిలేజిరీవు ఇయ్యబడినది.

జెమ్స్ బకెట్ గారు అనంతపురం నూపరం టెండెంటు ఆఫ్ పోలీసు పర్సనల్ అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

సి. యం. ఆల్వీన్ గారు అనంతపురం జిల్లా పోలీసు నూపరం టెండెంటుగా నియమింపబడిరి.

డిప్టీ మినిస్టర్ ఆఫ్ పోలీసు యల్. విల్సన్ గారు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా హోమ్ డిపార్టుమెంటునందు సెక్రటరీ డ్యూటీయందుంచబడిరి.

మేజిస్ట్రేటు.

రావుసాహెబు కె. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారికి (సెల్లూరు) స్వదేహతో ఇంగ్లీషునందు సాక్ష్యము గ్రంథము చేయుటకు అధికారిమయ్యబడినది.

సి. ఆర్. పుకేష్వర అయ్యగారు (డెఫ) మవులి మహమ్మద్ రజాసాహెబు లెల్లామి బహదూరు గారు (గుంటూరు) మొదటి తరగతి మాజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

మినిస్ట్రీవాలీటీలు

దగ్గిరాల వెంకట సూర్యకళాకాపుగారు, చావలి రామసోమయాజులుగారు, పూరం అయ్యక రాజాజగారు కాకినాడ మినిస్ట్రీవాలీటీ కౌన్సిల్లుగా నియమింపబడిరి.

తాలకాబోర్డులు

కె. చిన్నకేరకయ్యగారు సరసాగావుపేట తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను, యం. గున్నయ్యగారు గునునూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను, కె. ఇష్టయ్య రెడ్డిగారు ఆదోని తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను, జి. గామచం ద్రయ్యగారు హుస్సేన్ తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను నియమింపబడిరి.

జిల్లా బోర్డులు

కె. వెంకటరంగ చార్యులుగారు పి. లక్ష్మీనరాయణ అనంతపురం జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగను సోమశాఖ మజ్దూర్ గారు కోరాపేట జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగను నియమింపబడిరి.

విద్యా కాఖ

లాకాశీ ప్రాసెస్ జి. యస్. వారాణసు అయ్యర్ గారికి డిసెంబరు 18-6 తేదీ నరకు నెలవు ఇయ్యబడినది.

పార్సీలెటరం సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టర్ వి. వారాణసుగారికి 3 నెలలు ప్రివిలేజిరీవు ఇయ్యబడినది.

రిజిస్ట్రార్లు.

గులాం మహి యన్వీక్ సాహెబ్ బహదూరుగారు రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ ఇన్ ఇన్స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

రిజిస్ట్రార్ సి. శ్రీనివాస అయ్యర్ గారు కోయంబూరు-సిరిసిరి రేంజికి మార్పబడిరి.

సబ్ రిజిస్ట్రార్ పి. పరసింగ రావుగారు విశాఖపట్నం రిజిస్ట్రార్ గా నియమింప బడిరి.

ఫారెస్టు.

రేంజర్ వి. వి. వై దీక్షిత్ అయ్యర్ గారికి 3 నెలలు ప్రివిలేజిరీవు ఇయ్యబడినది.

రేంజర్ కె. రాఘవరావుగారికి 1 నెల ప్రివిలేజిరీవు ఇయ్యబడినది.

డి. పి. డబ్ల్యూ.

డి. యల్. సోమయాజులుగారు మొదటితరగతి ఒక డివిజన్ నియమింపబడి కోరాపేట్ మార్పబడిరి.

ఓ. రాజగోపాల రెడ్డిగారు మదనపల్లి డివిజన్ మార్పబడిరి.

దర్శి చెంచయ్యగారు - అభివందనములు

గౌరవనీయులగు వేంకటప్పయ్య వంతులుగారి యుత్తరము. చెంచయ్యగారి నిర్బంధ విమోచనమునకు సుతోషించుచు జేకొనవందలి వలువున చెంచయ్యగారికి అభివందనముల పంపుచున్నాము.

మాననీయులగు కొండా వేంకటప్పయ్య వంతులుగారు ఈ విధముగ చెంచయ్యగారికి వ్రాసెరి:—

“అగ్రమ నిర్బంధమునుండి విముక్తులై మీ బంధువంతుల వారి మధ్యకు, మీ జేకొనవందలి మధ్యకు చేరి, యానందించుచు, స్వేచ్ఛ ననుభవించుట మీకు నేటికైన నుండుకాకము గలిగినందులకు సంతసించుచు, నామకు నుండు, అంధ్రుల హా జనరభా స్థాపిత ఉపసంఘమువారి పక్షమునను మిమ్ము నభినందించుచున్నాము. మీరు జేకొనవందలి ముఠానుండి మీకు కలిగిన యరకాళములకు వరగా సాధన వినియోగింప నీశ్వరుడు మీకు దీక్షాయుక్తమున ఆశీర్వాదము, బలమును లేవన నొసంగు గాక అని ప్రార్థించుచున్నాను.”

మాతే గంగరాజుగారి తండ్రివార్డు

ఏలూరునుండి గ్రంథి రామమూర్తిగారి రీతంబ్రవాగ్ద నిర్మి.

“జమీందారు మాతే గంగరాజుగారు అగ్రవైశ్య సంఘముపక్షమున నభినందించుచు, మీ రాకసారి ఏలూరుకు విచ్చేయకొనుచున్నాను.”

అంధ్రసింహులై మునుమువారి యుత్తరము

అంధ్ర సింహులై మునుమువారి ఈ క్రింది సంతకమున చెంచయ్యగారికి వందరి

“ధగవానుని కటాక్షమున మీరు మరల మీ బంధు జన సంఘమువద్దకు జేరవలయును మా కుకరేయ సుతోషముగాను న్నుడి. అగ్రవైశ్యసంఘమునకు స్వగౌరవ మీకు నేరచేయ జైరము వోర్పడ కొరుచున్నాము.”

ప్రొద్దుటూరు ఆర్యవైశ్యసభ

వైసంఘములకు ఈ నెల 3-6 తేదీని దాక్కురు సామి కెట్టిగారి అధికత్యక్తంబ్రీంద నోవైశ్య సభ కూర్చి దర్శి చెంచయ్య (శ్రేష్ఠిగారి బంధువులై) గావించినవంతులై గవర్నమెంటువారికి వందనములు ఆచరించుచు నదన చెంచయ్య (శ్రేష్ఠిగారికి సంతోషవార్త తెలుపుటకు తీర్మానించబడి తండ్రివార్డు పంపబడినది.

బర్మాప్రతినిధులు:—ప్రజల జేకొనవందలి విముక్తులను ప్రకారము బర్మాప్రతినిధులు ఇంగ్లాండునుండి యీ నెల 12 వ తేదీని బయలుదేరుదురు.

కేసుసతి అవ్వ:— తన సోదరిని కృత్రిమరీతికి దీవించుటకు కేసుపడిన కేసుకవి కలకత్తా హైకోర్టులో అప్పీలు చేయుగా అప్పీలు అంగీకరింపబడినది.

సిటీ ఆఫ్ బరోడా నుండి 11-వ తేదీని తిరుగు భూలు నుండి కలకత్తాను బయలుదేరవలసి యున్నది దీనికి ఇదియే మొట్టమొదటి ప్రయోగము.

విజ్ఞానీయుల ప్రాబల్యము, అంతుముఖ్యముగ నానా ప్రశస్తియులచేత చీకాలో నల్లయదు వాడుక చాల మితి మీరి పోవుచున్నదనియు, సంధి మరుతులప్రకార ముచెడ్డముల వాటు నావుటకు తగిన ప్రయత్నము లొనరింపబడవలయుననియు వైస్రౌత్రిక వాయుమన్నది.

బర్మావృద్ధుల విజ్ఞప్తి:—సంస్కరణ చట్టమును బర్మాకు నూడ వ్యాపింపజేసిన ప్రస్తుతము చాల హానికరము. కాన నల్లు చేయరాదు. కాదనుగాను నూరించిన సంస్కరణములు చాల అనుభూలముగా నున్నవి. జనాలయములలోకి కాలి బోర్లతో వెళ్లుటనుగూర్చి కాదనుగారి ప్రకటనను సంక్లిష్ట కరముగా నున్నదని విజ్ఞప్తితో వ్రాయబడినది. 1000 వందల సంకీర్ణములు చేసిరి రంగున వైస్రౌత్రిక ప్రకటించినది.

కీరతాదర్శనము:—పాదరాధాదులో కీరతాదర్శనము ఈ నెల 3 వ తేదీ కేసినామనాడు చామనాలో జరిగినది. మొదట యామాంగారు క్రొత్తరెసిడెంటుగారియొద్ద కేగి. పిమ్మట రెసిడెంటుగారు మహాశయ రాగా యామాంగారు వారి నెరకొని దర్బారు మందిరమునకు గొనిపోయిరి. అచట నైవామగారు వారిని గౌరవించి, క్రొత్త రెసిడెంటు రనెలు గారు నైవామగారికి కీరతా గురుకులను సమర్పించిరి. చంద్రాంబూలాదు లొకగడెను.

వాపట్ల అ॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 693/19

వాది:—బోరుపాటి వెంకటసుబ్బయ్య.

యెదిరి

ప్రతివాది:—కీరతాడి అయ్యారయ్య.

యీ నంబరులో ప్రతివాదిమీద వాది ప్రామిసరినోటు తాలూకు బాకి 49-18-6 అ మొత్తమునకు దావా జేగా సదరు దావాలో ప్రతివాదికి ఎన్ని పర్యాములు నోటీసులు చేయించినను స్వయముగా నుట్టియుండ లేదు. కాబట్టి ఆక్షేపణ యొన్నయెడల ఈ నెల ఆంధ్రా ది 12-1-22 తేదీకి కోర్టు వారియెదుట హాజరు కావలెను.

వల్లూరి వెంకట్రామయ్యగారు

వాదికరత్న పీఠిక.

పెనుగొండ డి॥ ము॥ కోర్టులో

1919 సం॥రం అనలు అర్జి నెం 75

అర్జి వారు:—నేటి వెంకటలక్ష్మయ్య.

కీరతా గ్రామములో నుండి 1918 సంవత్సరము నవం

బరునెల 24 తేదీన చుపోయి నేటి అంశయ్యయొక్క రాక లనన బాకీలు క్రతాను కరయిరాల విమయములో 1839 సం॥ రపు సక్యమును సర్టిఫికేటు అప్రతకారము తనకు సర్టిఫికేటు యిప్పించగలెనని ఆతనివికతువు ఆయన నీటి వెంకటలక్ష్మయ్య వల్ల యీ కోర్టులో 1919 సం॥రం డిసెంబరునెల 16 తేదీలు అర్జి దాఖలు కాబడియున్న దనినీ సదరు అర్జి విచారణకు గాను 1920 సంవత్సరము జనవరినెల 22 తేదీన నిర్ణయించి యున్నదనినీ ఆక్షేపణలవారు ఆ దినము హాజరయి అర్జిరి ఆక్షేపించవచ్చు ననినీ యిందుమాలకముగా తెలుపడ వయినది.

హెచ్. ఆర్. శేషప్ప

(1792) అర్జి వారువరం వకీలు.

తిరుపతి డి॥ ము॥ కోర్టులో

సౌల్ నెం 1679 of 19

వాది:—చంద్రగిరితాలూకా మొగలలో యుండు

రేపూరు మునుస్వామిశెట్టి. (1798)

ప్రతివాది:—చంద్రగిరితాలూకా ప్రొత్తపట్లలో యుం

దు సామి శేషుశెట్టి.

వై కనన వాది తిరుపతి డి॥ ము॥ కోర్టులో వైకనన వెంకటలక్ష్మి లావాదేవి లెక్క బాకీ చెల్లుగాక బాకీరు 81-7-7 లకు దావా తెచ్చివాడు 11 దావా 1920 సం॥రం జనవరి నెల 19 ది వాయిదా వేయబడియున్నది. ఆగోజుక ప్రతి వాది హాజరు కానియెడల వకొకముగా తీర్మానించబడును.

P. Radhapati

Pleader for Plaintiff

మ-రా-రా-శ్రీ, తిరుపతి డిస్ట్రిక్టు మునసబువారి కోర్టులో.

O. S. No. 874 OF 1919.

వాదము:—1 చంద్రగిరి తాలూకా యంగిలిపట్టు గ్రామంలోయుండు నవులూరు అప్పి నాయడి కొమారుడు చెంచునాయుడు. 2. సదరు గ్రామంలో యుండు జేరపత్రికి వెంకటనాయుడి కుమారుడు నుల్లూకాయుడు.

ప్రతివాదులు:—1. సదరుతాలూకా 11 గ్రామం ముజా కొత్తపల్లె గ్రామంలో యుండు పాపన్న కొమారుడు కన్నం తనచంగయ్య. 2. వెంగయ్య కుమారుడు చిలివీకుల వెంగయ్య చంద్రగిరితాలూకాలో జేరప మంగిలిపట్టు ముజా కొత్తపల్లె గ్రామములో యుండు శ్రీ కొండెడ్ల రామస్వామి వారి భజనమందిరము తరపున వై కనుకరియుండు వాడును సదరు గ్రామనివాసస్థులందరికీను బదులుగా (Representative Capacity లో), వై నమూరు చేయబడియుండు ప్రతివాదులవై యీదావా తెచ్చి యున్నాడు. అట్టి సదకు వాదును సదరు గ్రామస్థులందరి తరపున దావా తెచ్చుటలో ఎవరికైనను ఆక్షేపణ యుండునెనెల 9-1-1920 దిన వైకోర్టు వారి ఎదుట నేరులోనై నను, పీడితములముగా వై నను, తేగ వారి Unauthorised agent మూలముగా వై నను, హాజరయి ఆక్షేపణలను చెప్పుకొన వలయునని యిందుమాలముగా తెలియజేయడ వయినది.

M. Venkatakrishnamachariar, B. A., B. L.

Pleader, Plaintiffs.

హంటరు సంఘము.

బుధ వారము.

అనామ్యవాదాదు, జనవరి 7:—అనామ్యవాదాదులో జరిగిన సభలలో వివరములను హంటరు సంఘమువారు నేడు కూడ విచారణ జరిపి సి. వి. డి. డిప్రీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు జే. ఏ. గైడరు గారి యొద్దనుండి సాక్ష్యము తుచ్చుకొనిరి.

గైడరు గారు.

గైడరుగారు మొదట సాక్ష్య మిచ్చిరి. వారిని హంటరు ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగారు నిలువరించిరి.

అనామ్యవాదాదు వచ్చి విచారణ జరుపు మని ఏప్రిల్ 14-వ తేదీన వారు రద్దమానునట్లు చెప్పెను. ఆ మరునాడు నేను అనామ్యవాదాదుకు హాయి విచారణ ప్రారంభించిరి. వారు తోడ్పడుటకు నేను కొందరిని నియమించు కొంటిని. ఆచూకీ తీసివేయుట కష్టముగ నుండెను. ఏమి చెప్పబడునో ప్రజల కిష్టము లేకుండెను. వారికి భయముగ నుండెను. చుండుట వచ్చి సాక్ష్య మిచ్చుటకును ఇష్టమును కనుపరచుటైరి. ప్రజాప్రముఖ నాయకులను తీసికొని యుండెను. తగినంత ఆధారములు దొరికిన నోడ నే వారి వారిని పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించెను. యంత్రకాలలో పనిచేయువారు చాలమందికి భయముచేసి పారిపోయిరి. ఇందులకు వారికి జనివాద్రు దొరకక ఇబ్బందిపడిరి. యంత్రకాలం ఆచూకీలను సమావేశపరచి ఎవరో నేరము చేసినవారిని తప్ప నందరిని పట్టుకొనుట సంకల్పము లేదని నేను చెప్పితిని. దానిమీద వారు పనివాండ్రు దైర్యము కలుగునట్లు నోటినుక ప్రకటించిరి. నేను 857 నుండి పట్టుకొంటిని. విచారణలేనంద వారిలో 240 నుండి వదిలివేసిరి. వారిమీద తగినంత సాక్ష్యము లేదు. తక్కినవారిని విచారించి 108 నుండి తీసివేసి 111 నుండి విడిచివేటిరి. ఒకటి మాత్రము మొదట పరగింపబడినది. తరువాత ద్వీపాంతర వాసులైన వారు. 20 నుండి పైటి క్రమశిక్షణము వాసులయినను యుక్తవృత్తి చేసిరి. ఒకటి 14 సంవత్సరముల ద్వీపాంతరమున జీవించి కొందరికి 14 సంవత్సరములు మొదట 1½ నెలలవరకు కరకము విధించిరి. కెయిరా జిల్లాలోని అధికారులు వాయుభాషాసారము 128 గురుకు పట్టుకొని 82 రివి చివారిం ది తక్కిన వారిమీద సాక్ష్యము లేకుండున విడుదలచేసిరి. విచారణచేసిన వారిలో 17 గురుకు తీసివేసి 65 నుండి విడిచివేటిరి. వారిలో నిర్దోషుల ద్వీపాంతరవాసులను తక్కిన వారికి 10 సంవత్సరములనుండి 1½ నెలలవరకు కరకము విధించిరి.

స్వామియ్యై రాంకిను గారికి సాక్షియట్లు తెలిపెను. ప్రత్యేక స్వామియ్యైవాదు వారు విధించిన కక్షలతో వైఖరికారులు తోడ్పడుట కలిగించు కోలేని. మరణ క్షితులను మాత్రము ద్వీపాంతరవాసులకు మార్చిరి. యుద్ధము చేసినందుకును క్షుద్రాచేసినందుకును దానియందు జరిపి నుండుటకు వారిని విచారించిరి. రాజప్రహరము కేసునివిచారించలేదు. అనామ్యవాదాదులో విచారణ జరుగుచుండ విడిచివేటిరి 140 నుండి కొందరిని క్షుద్రాలోనే విడుదలచేసిరి. కొందరు వారును తరుబడిని నెలల తరుబడిని బంధువులలో నుండిరి. ఏప్రిల్ 9, 18 వ తేదీలలో వారిని పట్టుకొని వాడులో విచారణ ప్రారంభించిరి. చివరకు విడుదలయైన వారంతవరకును బంధువులలో నుండిరి. కొందరిని విచారించలేదనియు, సాక్ష్యము తీరిగి పోవుటకు విచారణ ముగియలేదని చెప్పెను. పోలీసు వారిని పైటి ను నా త్వ తీసిన కేసులో వారిని తప్ప తక్కినవారికి ప్రత్యేక స్వామియ్యైవాదు విచారించిరి. అకేసులో మాత్రము ప్రభుత్వము వారయొద్దనుండి మామూలు గ పొందవలసిన యుజ్జును పొందలేదు అందుచే ఆకేసును నెవరైనా తోడ్పడి విచారించిరి. స్వామియ్యైవాదును ప్రత్యేకముగ నేర్పరుచుటకుండు దానిమీద విడుదల చేయుటకు వెట్టిక దిగిస్తామను మేజిస్ట్రేటులు కొట్టివేయుచుండిరి.

సర్ నెటల్వాడు గారికి సాక్షి యట్లు తెలిపెను:—నేను అనామ్యవాదాదు వచ్చి అల్లరులకు కారణభూతమైన కుట్ర యేమైన నుండెనేమో అని విచారణ చేసితిని. కాని వా కేండాధికారులు దొరకలేదు. ముందుగా వాడుచింది అల్లరులను బంధించి గంధిగారు చెప్పినందుకు సాక్షాత్కర్యము కలిగి నేను వారియొద్ద మాట్లాడితిని. కాని వారు వారు పేరులను చెప్పలేదు అల్లరిని నుండు గ నేర్పాటు చేసినవా పేరు లు త మ కు తెలియు నని వారు చెప్పిరి వారిపేరులను తెలుపమని. కాని వాయులకు నేను విచారణ

చేసి ఆ చూకీ దొరుకు నని యట్లు చెప్పితిని కాని గంధిగారు తెలిసినదాని కారణము కనిపించలేదు. నేను చేసిన విచారణ కులన కలిగిన సారాంశములకు వై యధికారులకు తెలుపలేదు. గంధి గారికిని వారును జరిగిన సంభాషణము గురించి తెలిపితిని.

గైడరుగారు కేరళవారికి రహస్యముగ నుండిన బాబును తరువాత వారు చదివి వినిపించిరి. దానిలోని అభ్యుసంగము లివి నేను ఏప్రిల్ 12-వ తేదీన గంధిగారిని చూచి యుంటిని. అల్లరులతో విద్యాధికులకు సంబంధమున్నదని వారు తమ యువస్వామియ్యై ను ద మారించి యున్న వారి పేరులను తెలుపు దని కోరితిని. వారికి కొందరు పేర్లు తెలిసినవి గంధిగారు చెప్పిరి. కాని వారికి తెలిసిన వారంగీకరించినగాని అధికారులకు చెప్పకాల ముంది. వారికి తెలిసినవారు వాయులలో లేక అల్లరులకు పురికొల్పినవారో తెలియదు. అల్లరి జరిగినప్పుడు వారు మూలకావండి తుయ్యే క్రమము వారు చెప్పి గుండుచుండిరి. ఇంతకుండు నెట్లగ వారు చెప్పకాలము. వారికి పేరులను తెలిసినవారు దానినందిన రహస్యముగ నుండుమని కోరలేదు. అధికారులకు వారి పేరులను తెలుపుట కర్తవ్యంకర ముండనో ఉండదో కూడ వారివడిగి గంధిగారు తెలిసికోలేదు. వారి పేరులకు అధికారులకు తెలిసిన యెడల నమ్మించి ద్రోహము చేసినట్లు గునని గంధిగారు భావించిరి. అల్లరులకు కారణభూతు లైనవారెవరో బయటకు తీయుటకు వారు యత్నించు చుండిరి. వారికిది సాధ్యము కావచ్చును. వారిని పట్టి ఒక్క గిండుటకు గంధిగారికిష్టము లేకుండు ఇతర విధముల వారికి బుద్ధిచెప్పి వారు చేసిన దానికార్యకలను తెలిపి వారు తప్పు నోడ్సుకొని చేసినదానికి పశ్చాత్తాపపడి, వారి దుర్మయ ములకు చనిపోయినవారి బంధువులకును, చెప్పి తగిలినవారికిని పోషణ నిమిత్తము ధన సాహాయ్యము చేసిన యెడల వారి కంతకంటె నెట్లగ ప్రాయశ్చిత్తము జరుపకల్గలేదని గంధిగారు భావించిరి. జరిగిన తేమిటో జరిగిపోయెను. గర్భ మొంటు వాయురకొని వారిమీద కేసుచేయవలసి. వారిని తీసివేయుటవలన వారికి బుద్ధిచెప్పటకు యుజ్జునికలుకు ముందరి విషయించును. కట్టుములలోని దుర్మాయులు పెద్దయనుష్యుల దగ్గరకుపోయి ఒకటిరెండుకోలలో తీరిగి నల్లరి జరుగునని భయించుచుండిరి. వారికి దబ్బిచ్చి తిండి సామగ్రినియ్యమని బెదిరించుచున్నాడు. దుర్మాయులట్లు బెదిరించి ప్రజలనుండి దబ్బిబూగుచున్నాడు. ఇట్లు చేయుచుండ ప్రజలు పోలీసులారికి తెప్పకుండ యెండుకు హుచ్చుండిరిని గంధిగారిని ప్రశ్నించ పోలీసువారు రక్షించగలరని ప్రజలకు నమ్మకము లేక వారు దబ్బిచ్చి యూరకొనుచు దిరిసి ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. ప్రజలట్లు చెప్పటం భాగుండలేదని నేను జిని. పట్టుములలో పోలీసు వారుండిరి. ప్రత్యేకముగ పోలీసుభటులను కూడ నియమించిరి. ఇదిగాక ప్రైవటులు పీసులలో కాపుకాయుచుండిరి ఇంత బందోబస్తు ఉండినప్పుడు వారికి చెప్పినయెడల దుర్మాయులను పట్టుకొని సాగదీయగలరని నేను నుడిచితిని. ప్రైవటులకూడ నుండిరా యని వారు మొదట ప్రశ్నించ నిజముగ నుండిన నేను పలికినప్పుడు ప్రజలు ఫిర్యాదు చేసి కోరుదలచు లేదని నుడిచి. ప్రజలు తగిన సాహాయ్యము చేయమందున దుర్మాయులకు ప్రోత్సాహము కలిగి నేరములు చేయుచుండిరిని నందులకు దాని నణచివేయుటతో సధికారులకు కష్టము లధికమగుచున్నదనియు ప్రజలు తమ బాధ్యతను గుర్తించినవారై దానికి తగినట్లు వారు తోడ్పడినగాని దాని యంతరి వారిదేమనియు నేను నచ్చబెప్పితిని. ప్రజలు తోడ్పడుకట్లు తన యువచరులకు గంధిగారు నచ్చబెప్పి తు పేరిట తాను బోధించిన సిద్ధాంతములకు భిన్నముగ వర్తించి సాక్ష్యముగాంచి అట్టి భగ్గువరచిన వర్తకవ్యాపారముచేసి వేలకొలది శ్రీపుకమారు తక్కువగా ముగ కపోయినను చిట్కలుపడి ప్రాణము లురలేతిలో వెట్టిగొని భితి పొందవలసినంత అరాచకపు దళము కలిగించినవారిని తీసివేయుటకు సహాయకారు లగునట్లు చేయవలసినదని నేను గంధిగారిని కోరినప్పుడు వారు తమ కత్తికి తగినట్లు చనిలేమనియు, తమ యువస్వామి గ్రహమున ప్రత్యేకముగ ముద్రించి అల్లరిచేయు స్వభావముగలవారుండు ప్రాంత్యములకు తమ యువచరులకు పంపించి వారికందులోని సంగతులను చదివి వినిపించి, వారి దుర్మయములను వారి కఠంక పరులనుండుమని నుడిచిరి. ఆ యువస్వామి సంగ్రహములో వైకుంఠాను చేర్చుటకు వారు నిరాకరించిరి. గంధిగారి తత్వములకు భిన్నముగ నుండునట్లు లేమియైనచెప్పట కతాళము కలుగ

కుండ వారట్లుచేసిరి. ఆ యువములు దొంగిలించినవారు తమ యొద్దనుండి ఆయుధములకు తీసికొనివచ్చి యిచ్చివేడు కలు యునని గాధిగాను తెలుపగా కొందరుతెచ్చి యిచ్చిపోయిరి గాని అధికారుల యుజ్జలేకుండ పుచ్చుకొనుట కిష్టపడక దీనినిగుండు జిల్లామేజిస్ట్రేటు గారికి ప్రాసించిరి. ఆ యువములు దొంగిలించినవారు పోలీసువేడుకతో వెల్లి తరునెరమును ఒక్కకోమని గంధిగారు వారికి బోధించిరి. కొందరుట్లు చేయగచ్చువని వారకుకొనుచుండిరి. కాని వారట్లు చేయవలసిన నేరముకొనుట లేదని చెప్పితిని. తనయువచరుల వృద్ధి కాకుటకు దొంగుచేసినవారిని నిందించి వారికి బుద్ధిచెప్పవలసినను గంధిగారు వారికి ప్రభుత్వమువారికి అప్పగించుట కిష్టపడుటలేదని వారు తోచినది.

ఆ యుక్తమును చనువులయొక తోడనే సాక్షి గర ర్మ మొంటు ఎద్దొక్కేటు కెపుగాను ప్రశ్నించిరి. వారిట్లు తెలిపి:—గంధిగారి ఆశ్రయకానుల తోడ్పాటుతో నేరము లేదో కూడనీయుటకు నేను యత్నించితిని. వారేమి చెప్పబడునో ఇష్టపడలేదు.

తమకూడ జేకాయె గారు సాక్షిని ప్రశ్నించి నట్లు చెప్పి దొడంగెను:—పట్టుకొనిన వారి నేగాక ముగిందరిని కూడ పోలీసువారి దగ్గరకు తీసికొని వెల్లి సంగతులను తెలిసికొనుచుండిరి. వారిని పట్టుకొనినట్లు చెప్పటకు పిలువెను. ఇట్లు 4, 5 వందలమంది పోలీసువారి దగ్గరకు తీసికొని పోయి యుండును. తాతేదా యుద్ధోగులమీద ఒకటిరెండు ఫిర్యాదులువచ్చి నేను విచారించితిని కాని అందు ఆధారము లేక పోయెను. యుద్ధముగమును ననూను చేయుటలో పిరాంగము నుండి ప్రజలు చెప్పకొనిన ఫిర్యాదులను నేను కత్తికలలో చదివితిని. క్రూరీంకు విషయమై కూడ ప్రజలు తమ యిబ్బందిలను చెప్పకొనిరి.

నుజేవారు కనయ్యగారు నుజేవారు మేజరు కనయ్యగారు తరువాత సాక్ష్యమిచ్చిరి.

ఖులాకీదానుగారు.

రావులవాద్దరు ఖులాకీదానుగారు తరువాత సాక్ష్యమిచ్చిరి. వారు కల్లెక గారికి వెరనయ అసిస్టెంటుగ నుండి సామెతుల ప్రభుత్వ ప్రశ్నించినప్పుడు వారిట్లు చెప్పవొడంగి ఏప్రిల్ 11 వ తేదీన ఇంటిదగ్గరనుండగా నల్లరి జరుగుచున్నట్లు వినియుంటిని. “ఖులాకీదాను యింటికిపోయి” అతనిని చంపుదమని మూకలనినట్లు కూడ వింటిని. దానిమీద నేను ఇంటిని నాకరులకుకొనుకొని పట్టుబడుటతో మరయొకపోటికి వెల్లి పోతిని. తరువాత మూకలు నాయుంటికి వెల్లి సామెతులతో దొరుకొనిపోయిరి వారు అందువలన 70 వేల రూపాయల నష్టము కలిగెను. నేను ఎక్కడెదిగి నుండినో అక్కడకు వారువచ్చి వెరుక వారంభించిని పుడు నన్ను చంపి నేనిని వాసాదరుకు కలిపించి చచ్చుటల సీర చెప్పెను. వారు నన్ను వెంటాడించకుండు చేయట కతడిట్లు కల్పించెను వారు ఉద్యోగముండుట తప్ప వారితో వాకు విరోధములేదు. మూకలకు సామెత అంతకేసేయిండుకుటు కారణము కనిపించదు.

ఎవరో కొందరు వెనకనుండి ప్రోత్సాహకరులకు కలవారికి తుమిద కొమమకలిగియుండునని సాక్షి నెలుల్యాదుగాను ప్రశ్నించగ ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

అతడిక నిట్లు చెప్పెను:—నేనట్లు భావించితి నేగాని నేను అట్లు యోచించుట కారణములేదు. నేను ప్రభారంజకుముగ నే యుంటి ననుకొను చుంటిని. నేను క్రధాధర్మలతో వాకర్తవ్యమును వెరవేక్కుకొనుచుంటిని.

తరువాత సాక్షిని జగత్పూరానుగారు ప్రశ్నించ దొడగిరి.

తుండి! వారాణసిగారు:—మీరు స్వామియ్యై కమధర్మమును నెరవేర్చుచుండిరని చెప్పిరి.

సాక్షి:—స్వామియ్యై నని నేను చెప్పలేదు. కాని క్రధాధర్మలతో నని చెప్పితిని.

(నేను తమ నవ్వ సాంభించిరి)

ప్రశ్న:—అల్లరి జరిగిన తరువాత కూడ నిప్పటివరకును ఛాట్ కిట్లుగాను ప్రభారంజకులకు ఉద్యోగియనియు వారికి ప్రజలను సాక్షభూతి కలవరము భావించుచుండిరి. అట్టి మీరు వారికి వెరనయ అసిస్టెంటుగ నుండిరే, మీ మీదవారికి కనీకలిగి మిమ్ముకు కొట్టవలచిరే?

జవాబు:—నే నేమియు చెప్పలేదు. తాను ప్రభాది యుఖుగ నుండినట్లుకొనుట లేదని సాక్షి చెప్పకొనినను.

మేజిస్ట్రేటుగారికి పాత్రులైన వారు కఠినముగ నుండలేదని తెలియజేయు ప్రశ్నలను సాక్షి నుడివేయ, సాక్షి కోర్టులో సాక్షులనుగాని ముద్దాయిలనుగాని తూలనాడలేదు.

రై కెను గారు

రై కెను గారు మామంబు డెంబు రై కెను గారు తరువార సాక్షులమిచ్చి రై కెను గారు ఆఫీసును తగులబెట్టుటను గురించి తెలిపి, మూడు సామానులకు పోగు చేసి కిరస నా యింట్లోని తగులబెట్టెను. అప్పుడు గారి జోరుగ వీరు ముం దెను కంటి నీ నివృత్తు మండెను. గాత్రన జీనిని తగులబడడం దే తీరుటకు వీలులేక పోయెను.

బ్రాహ్మణులు

ఎత్తగ్రామ పక్ష పక్షముల నిధి కార్యకర్తల సందేహ బ్రాహ్మణులు సాక్షులమిచ్చి మూడువచ్చి యెట్లు దానిని మూయించి వేసి తన ప్రాణములకు తీరుతుని బెడరించినా చెప్పి.

ఇంటరుమిడియేటు విద్యార్థి.

గుజరాతు కాలేజీలో ఇంటరుమిడియేటు విద్యార్థి భాషాచూడన సంకతును తెలిపెను. తాను అల్లరిగాండ్రో వేరలేదనియు కొందరు వైసుండి చూచుచుండిరినియు చెప్పి ముగారి కత్తు కర దుర్మనుష్యుడు.

తీర్మానము

ఎక్కివ్యక్తి ఇంటికి తీర్మానము గాతరువార సాక్షుల మిచ్చి అల్లరులకు సంబంధించిన కొన్ని సంకతులను వివరించిరి.

అంబాలాల్ సేరాభాయిగారు.

యంత్రకాలాధిపతి యగు అంబాలాల్ సేరాభాయి గారు తరువార సాక్షుల మిచ్చుచు నిట్లు చెప్పిరి.

అల్లరులు జరిగినప్పుడు సేరాభాయి తేక 12-వ తేదీని వచ్చుచుంటిని. నేను బొంబాయిలో నుండ గానోదరి అను నూయబొయ్యి చూడలిది. నాకు అనామ్యవాదాదు నుండి వచ్చిన కంటివా ద్రును చూసితిని. కనివాండ్రో నామెకు చాల కలుకుబడి యుండెను. కాకందరు తనలో వేరవలసినదని తెలుపుచు ప్రాయమున నేను ఆమె నడిగితిని. నేను డొరికి వచ్చినప్పుడు డొరికిన సంకతులు తెలిసెను. గంధి గారు 14-వ తేదీని సభజరిపి అల్లరుచేసినవాడు తమ సేరము నొప్పుకొను మని కోరిరి. గంధిగారు 3 రోజులు ఉపవాసము చేసి ఇతరుల నుడ నట్లు చేయకలయునని కోరిరి. గంధి అననూయాబాయి గారను తిరిగిపట్టుకొందురని తిరిగి కడంతిక నుండెను. ప్రజలు దానిని విశ్వసించి నట్లుండెను. నేను కలవ్బ యను చూడలిని. అల్లరులలో సంబంధము లేని వారిని పట్టుకొను సంకల్పము లేదని నాకు చెప్పిరి. అల్లరులు చేసిన నవాకు నమము నియమము నాకు ఆక్షేపణ లేదు. అల్లరులలో నే సంబంధము లేక పోయినను యంత్రకాలలలో పనిచేయు స్త్రీలు పిల్లలు దగ్గర నుండి నవ్వును వుచ్చుకొనిరి. అది న్యాయముగ నుండలేదు. ఏ సంబంధము లేని వీరు దగ్గర నుండి నవ్వును వనూలు చేయగూడదు.

అప్పుడు అధ్యక్షుడగు, అంబాలాల్ గారికిని కొంత వరకు తర్కము జరిగెను. గర్భ మెంటువారే నవ్వును నివ్వు వలసియుండునని అంబాలాల్ గారు చూపించిరి. నిరసరాసులను సామ్యుచ్చికోమని చెప్పి యెందునని విమర్శించి గారు దానిమీద నుడిపిరి. రై కెనే యాద్యోగులను మినహాయించిండునకు అంబాలాల్ గారు ఆక్షేపించిరి. వారిని మినహాయించగూడదు. వీరులు వరహార ముచ్చుకోకుండ చేయవలయును. విరోధియను లనుకూడ మినహాయించిండునకు ఆక్షేపించుచు రాంకినుగా రి క్రతుర్తరమిచ్చెను.

నెట్లొక గారికి సాక్షి యిట్లు తెలిపెను:- నీనిలు కానూ ముల నల్లంఘింపుమని గంధి గారు సిద్ధాంతింపెను. అందలి నూత్తు పర్మమును సామాన్యము ప్రసించలేదు. ప్రజలందఱును దీనినాచరింపజాలరు. వారు బోధించిన సిద్ధాంతములను నల్లరి పుట్టుటకు ఆరణ్యకముండెను. జనసామ్యమునకు భావము కలిగింపవలెను గాని ఈ కథల ప్రమాదకరముగ నుండును అందుచేత నేను కత్తుగ్రహాద్యములలో చేర కుంటిని జగత్పూరాయణ గారు ప్రశ్నించినప్పుడు సాక్షి యిట్లు తెలిపెను:- నాటుఫీట్లగారికి ప్రజానురాగము కలదు. కమ్మి వనరు ప్రాటు గారికి కూడ నట్టిభావ ముండెనని చెప్పటకు వీలులేదు. నిరసరాసులమీద తుపాకులు వేసిరిని వదలుట అప్పుడు బయలుదేరెను. నే నవ్వును వానిని విశ్వసించలేదు. ఇప్పటికినికూడ విశ్వసించెను.

తేరాయిగారికి సాక్షి యిట్లు చెప్పెను:- వైకటలను తీసివేసి గంధి గారిని పట్టుకోలేదు అదలి వెట్టిరి చెప్పింను నని వాండ్రు పనిలో చేరి అల్లరులు లేకుండపోవునని నేను నమ్ముచు వారు నిజముగ గంధి గారిని కననూయాబాయి గారిని చూచు వరకును పనిలోచేరి యుండెను.

శత్రు తిరిగి విచారణ జరుగును.

స్థానికాది వార్తలు

(1)

పోర్టుట్రస్టు:- రెఫ్రి మెంటు కలనల్ సి. యల్ క గన జుడు గారు పోర్టుట్రస్టు క్రస్టీ గా నియమింపబడిరి.

సర్ పి. రాజగోపాల చారిగారు:- వీరి తేదీ సీతి బాపగ నున్నది. వీరు ఇంకా 10 రోజులలో వెళ్ళు పురికి వెచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

జెయిలుకమిషన్:- ఈకమిషన్ వారు మంగళ వారం రాత్రి చెంగల్పట్టుకు వచ్చిరి. వీరు రెండు రోజులు నూర్లును దర్శించెదరు. వీరు 18 వ తేదీవరకు చెంగల్పట్టు కు చేర యుండెదరు.

చెన్నపురి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము:- వైసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద సభ్యులైన గారు 10-వ తేదీ కనివారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు సాదవ్యులవా యుండు 'అవ్యుత్సరం కాంగ్రెసు' వై ఉపన్యసించెదరు. యన్. కస్తూరంగయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

మద్రాసు లిబరల్ లీగ్:- మద్రాసు లిబరల్ లీగ్ వారి యాజమాన్యముక్రింద గా వి. యన్. శ్రీనివాస కాశ్మీగారు 2-వ తేదీని శుక్రవారం సాయంత్రం 5-15 గంటలకు గోక్షేపణయందు 'సంస్కరణచట్టము' వై ప్రథమ ఉపన్యాస మొనంగెదరు.

ఒకడపన్యాసము:- ప్రాచీన్ ఆన్ ట్టి గారు 'ఉన్నత వ్యాపారవిద్య' వై సోమవారం 12-వ తేదీ సాయం త్రం 5-30 గంటలకు సెనేట్ హాలునుండు సభ్యులనుండెదరు. టిక్కెట్లు కోరువారు పబ్లిసిటీలీకో, కమాండరిక్ లీవ్ కోకు ఎన్వాయరు వ్రాసి సెప్పించుకోవలెను.

నల్లూరు మండలసంఘము:- వైసంఘము పక్ష మున ఈ నెల (జనవరి) 9 వ తేదీ సాయంత్రం 4-30 ఘం టలకు పచ్చపుకళాకాలయము క్రిముత కోస వేంకటరాయ కర్మగారు నిర్వహించు ప్రారంభవికసినద్యుల గురించి యుపన్యసించెదరు. క్రిముత కాశీనాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించురు.

కంట్లోయి విషయములు:- కృష్ణాజిల్లా రైతులు తర్కములు బెజవాడ యందు కోకోంటి కాగభూమణం గారి యాజమాన్యము క్రింద ఒక సభ జరిపిరి. వాట్నక్ గారిని కంట్లోయి అధిపతియల్ ఎన్ కెల్లెరి నియమలయు ననియు, తేదా సీల్ గారు ముచయూక్ కాపాట్ గారిని తక్షణము మార్చ వలయుననియు తేయెడల సమయం సాక్షులకు దొరక దయను తీర్మానములు ఆమోదించుడి ప్రభుత్వము వారికి పంపబడి నిది-త-తివార్త.

సంస్కరణములు:- సంస్కరణముల సందర్భమున పెన్సన్ డ్యూటీయం డుంచబడిన 20 విలియం మాలిన వి. సి. యన్ గారు నిన్న ఉదయం చెన్నపురేరిరి. వీరు గవర్నరుగారి ఆతిథ్యముగా గవర్నరు మెంటు హానునందు ఉన్నాడు. వీరు ఈ దినమున గొప్ప ప్రభుత్వోన్మథులతో కలసి మాట్లాడెదరు. ఇంకా కొన్ని దినములలో చార్లెస్ రాబర్ట్స్ గారు వచ్చెదరు. వీరిద్దరు కలిసి సంస్కరణములు అమలుపం దుచు విధానమై ఆలోచించెదరు.

యన్. కస్తూరంగయ్యంగారు:- వీరి వచ్చి పూర్తి ఉత్సవ సందర్భమున సాంద్ర్య మహాసనంకు శత్రు సాయంత్రం 5-30 గంటలకు ఒక పారవశ జరుగును. ఆ య్యంగారికి ఒక ఆభినందకక్రము నమర్పించబడును. ఈ క్రమబంధము ఈ క్రింద పేర్కొనినవారు దక్కన్ చేసివారు. లాడ్ గోవింద దాసుగారు, యన్. గురుసామి కెట్టిగారు, వి. యల్. శర్మగారు, టి. రంగారావి గారు, కె. నాగేశ్వర రావుగారు, టి. వి. వెంకటాచయ్యగారు, నదుల్లా బాదు హసానాబాదు, సి. కల్లెక్ శెట్టిగారు, కె. యల్. అయ్య కయ్యగారు, టి. వి. గోపాలసామి మొదలిగారు, టి. యం. కృష్ణస్వామయ్యగారు, సి. వెంకటరంగం నాయుడుగారు,

ఎ. కృష్ణస్వామయ్యగారు, టి. ప్రకాశగారు, సి. యల్. గోవిందరాజు మొదలిగారు, యన్. సత్యనాధ్రిగారు, యల్. సి. సంజుందరావుగారు.

వైద్య రాజఅవధానిగారు:- ఆరధానిగారు చెప్పి పురిసండి వరంగల్లున కేగి అచటి వైద్యప్రముఖులకు ప్రార్థనా పాదరి అనట నొక అయ్యుచ్చెద కళాకాలము స్థాపించవేసి ఆంధ్రులకృష్ణతకు ప్రాప్తవై. వారు మోస వాదాన కేగి అచట 5-వ తేదీని హామ్యుక్ కటర్ మోసరిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో పాల్గొన్నాత్తు. వైద్యవిధానములను వివరిం నూనుగూర్చి యుపన్యసించిరి. ఆ యుచ్చెద వైద్యవిధానము నా క్నాస్త్రివిధానమున కేమి యును తీసివేదని నుడిపిరి. మోసరి గారు ఆరధాని గారి కార్యక్రమము ఉభయవైద్య విధానవైపు జ్యుయును చాల ప్రశంసించిరి. ప్రాచీన్ వైద్యవిధానములందు నాకు నిరంతరము నభిమానము కలదు. ఓస్టానియా కళాకాల మందు మరల భారతీయ వైద్యవిధానములకు ప్రార్థనాము లభింపగల దని నే నాశించెదను. ఆరధానిగారు వరంగల్లులో అయ్యుచ్చెద కళాకాల నేర్పాటు చేయ గలగుట ప్రశంసనీయ మని మోసరిగారు నుడిపిరి.

యంత్రకాలల పనివాండ్ర సమ్మె

బొంబాయి వరకున 85 యంత్రకాలలలోను 75 మునీ వేయబడెను. పోలీసువారును వైనితులను అల్లరులు జరుగకుండ గట్టి ఏర్పాటులుచు చేసిరి. యంత్రకాలల యజమానులు నేను (5 వ తేదీ) మధ్యాహ్నము సమావేశమైరి. వారి కంటి నేపు రహస్యముగా నాలోచించిరి 2 లక్షల మంది పనివాండ్రు పనిమాని చేసిరి. కొలాబాలో కొద్దియంత్రకాలలు తప్పు తక్కిన పన్నుయును మూయబడెను. స్థాయిసంఘమువారు సమయాను కూలముగ పనిచేయుట కధికారము మొనరుచు యంత్రకాలల యజమానులు తీర్మానముచేసిరి. ఒక మిథాయి దుకాణమును రెండు విశ్యువులు కాణములకు పనివాండ్రు వ్రాసుకొనిరి. అంతలో పోలీసువారు వారిని చెవరగొట్టిరి. ఇందువలన కాపేట లో కొన్ని దుకాణములు మూతబడెను. ఇది తప్పు నురి యే అల్లరులను జరుగలేదు. విశ్యువుధర మెగినయ్యకు మాజరా 100 కి 85 చాలును. 85 వంతున నియ్యవలెను. పని 12 గంటలుగాక 10 గంటలు మాత్రమే యుండవలెను. పనిలోకి వెల్లిన పదివల లలో పుం నేవోసను నియ్యవలెను. జీతములు మరుసటి నెల 15 వ తేదీ నిచ్చివేయవలెను. ఈ మరుతుల కంగీకరింపింట్లు యంత్రకాలలలో ప్రకటనప్రకటనలు కట్టవలెను. అవి మరాటి భాషలో కరప్రకటనలు ముద్రింపబడి 5 వ తేదీని పదివెట్ట బడెను. యంత్రకాలల పనివాండ్ర సంఘము కార్యదర్శు లని యిద్దరు సంతకము లుచ్చుచి. సమ్మెకట్టు ప్రారంభమైరి వెంటనే యీసంఘ మేర్పడువలెదెదెది. సంఘమున 8000 మంది సభ్యు లున్నారని ప్రానికము క్రిత ప్రకటించెదెది.

ఒక్కసారి 2 లక్షలమంది మూసేయట యజమాను లకు విచ్చపకచెను. 15 దినముల క్రిముత్ యంత్రకాలావరణము ననే పనివాండ్రు లహింసంగముగ వెదనగతు చేసిరి. నదుపాత నులను బడయుట కవసరమైనవో సమ్మెకట్టుటకు సిద్ధపడరెనని వారి నామెకు లచ్చును తెలిపి, పనివాండ్ర సంఘమునకు మినహాండ్సు యూనియను అనుచేరు వెట్టువడెను. ధాన్యము మాజరా మాటికి 85 గాక 85 గా నుండవలెను. దినమునకు 10 గంటలు మాత్రమే పని యుండవలెను బోసముకత్తెర గా నియ్య వలెను. జీతములు 15-వ తేదీలోగా నియ్యవలెను. యంత్ర కాలల యజమానులు ప్రత్యేకము దుకాణములను వెట్టిచి ఆహారవదార్థములకు బట్టుకు చవక గా నియ్యవలెను. పిల్లవర్తకులు చాల మోసముచేయుచున్నారని పనివాండ్ర నిరి. ఇతరుల చుర్రోపనలవలనపనివాండ్రు అకస్మికముగ సమ్మె కట్టిరి యజమానులలో కొందరి కనుమానుకలను. పనివాం డ్రు పట్టుదలతో ఉన్నాడు. అన్ని యంత్రకాలలపనివాండ్రును ఏకముగానే పనిలోనికి రావలెను గాని విడివిడిగా యనుచు న్నాడు.

7-వ తేదీనూడ సమ్మెకట్టు తగ్గకెను. కొలాబాచాల దూరమున ఉన్నందున అచటి పనివాండ్ర కింకమ అనేకము క లుగలేదుగాక నచట నొకటికొక యంత్రకాలలలో పనిజరుగు చున్నది. కిక్కిరియ ప్రకాలలన్న యుగ మూసేయడం. సమ్మెకట్టిన రోజులలోనూడ జీతమియ్యవలెను. ఆదివారము నెలపు యియ్యవలెను. జీతము మిసహాయంపూపదు. మధ్యాహ్నము ఒకగంట విక్రాంతి యుండవలెనని వామ్యురులకోరిక. గవర్నరు గారువచ్చినసమాధానము ముచువని తెలుచుచున్నాడు.

Central Asia

Progress of The Bolsheviks.

The Danger in Central Asia.

Strong British Press Comments.

LONDON, January 2.

The papers without distinction devote special attention to the Bolshevik peril to Asia. Major-General Maurice in the "Daily News," sums up the situation as follows.—"The Bolsheviks have completely broken through the barrier in the East, Admiral Kolchak's collapse is complete, General Denikin's position is hardly less precarious. The road to India is open to the Reds." The "Daily News" adds it is a significant fact that the Bolshevik Army is to day reported to have arrived at Bokhara. General Maurice, says:—If we attempt to shut Bolshevik Russia off from the West and are at the same time unable to close the roads to the East, it is obvious we shall be tending to drive her in the very direction in which she can do most damage." Editorially the "Daily News" remarks "the situation presents possibilities wherein there is little temptation to dwell. Most of the peoples of the States east of Russia are Moslems and Bolshevik propaganda is penetrating them at the moment when the inevitable curtailment of the Turkish Empire is offering a priceless opportunity to agitators to rally in the faithful defence of the threatened Khalifate."

The "Star" goes further and remarks:—

"In our view we must decide that the Bolsheviks are the dominant Government in Russia and we had better make peace with them at once before Eastern Europe is finally devastated."

The "Times" also attaches importance to the Bolshevik campaign in Central Asia and believes that the Bolsheviks are anxious to reach the Caspian Sea and obtain oil and petrol. If they are unable to get it at Basmovodsk, they will endeavour to cross the Caspian Sea to Baku. Meantime a strong anti-British propaganda is being conducted in the Moslem States of Central Asia and the League for the Liberation of the East, which is of Bolshevik origin, desires to use Afghanistan and Persia as conduits through which the militant gospel may be carried to India and Tibet. A correspondent of the "Times" says the nucleus of 30,000 troops is believed to exist in the Tashkent area. The Bolsheviks hope to increase it to 150,000 in the spring. Rumour credits Enver Pasha's recent visit to Tashkent with this possibility, by no means unlikely. At the same time the northern wing of the Bolshevik troops in Siberia which is apparently operating in the neighbourhood of Lake Balkash, is probably small, and their goal is the gold mines at Altai. The "Times" adds: "Beyond question considerable Afghan forces may move northward into Persia, but the only interest the Afghans and the Bolsheviks have in common is loot, whereof there is more in India than in mid Asia."

Mr. Babu Bepin Chandra Pal's eulogy of Bolshevism, Calcutta, is hardly timely, though it is difficult to treat it seriously when there are silly utterances on the same theme in Britain. There is a good deal of adverse criticism of the arrangement to permit the Japanese to maintain order east of Irkutsk. There is reason to believe they have a secret agreement with Admiral Kolchak and will practically dominate Eastern Siberia, while eventually as a recompense for their expended blood and treasure they are expected to demand commercial advantages. This is always the Japanese system. In Shanghai, Japan's treatment of the trading interests of the other Allies is causing considerable resentment. British merchants are approaching the Foreign Office on the subject. It is thus obvious that in 1920 the centre of world interest will be shifted to the Mid and Far East. It is very doubtful, however, if Mr. Lloyd George, even if he desired, would dare to recognize the Bolshevik Government since the vast majority of the British people are uncompromisingly hostile.—"Madras Times."

General

Aviation.

LONDON, January 4.

A French aeroplane for Saigon left yesterday for Athens.

Danish Steamer Mined.

London, January 3.

GUTHENBURG.—The Danish steamer "Jem land" has been mined north of Jutland. Five persons were killed.

ASSOCIATED PRESS.

The Bombay Mill Strike.

Millowners' Decision.

BOMBAY, January 6.

An emergency meeting of the Bombay Millowners' Association has decided to give their committee powers to deal with the situation created by strike in any manner they may think best to solve the present difficulty.

Bands of strikers looted a sweetmeat shop, also two grain shops before they were dispersed by the police. As a consequence some shops in the district were closed yesterday. Otherwise, the strikers have not been disorderly.

A Marathi leaflet was distributed in the mill districts yesterday signed by two men styling themselves Joint Secretaries of the Millbands Association, Bombay. The leaflet says that the mill operatives demand first 85 per cent grain compensation, instead of the present 35 per cent; second, the working hours to be ten instead of twelve; third, bonus within ten days of resuming work; fourth, monthly wages to be paid on the 15th of every month; fifth, if these demands are approved notices to be posted in the mills.

The "Bombay Chronicle" says that this association has been formed since the strike began. Membership now numbers about 8,000.

The Assistant Traffic Superintendent, wires from Pakala, (M. S. M. Ry.) on the 6th instant Breach restored at 14.30 hours yesterday.

Indian Telegrams.

[ASSOCIATED PRESS]

Calcutta

Calcutta University

Convocation.

Viceroy's Speech.

Forecast of New Legislation.

CALCUTTA, January 5.

(Continued from Monday issue.)

H. E. the Viceroy presided over the second day convocation of the Calcutta University held to-day. There were four P. H. Ds., 162 M. Ds., 165 B. A.s., 20 B. L.s., 116 B. L.s., 71 M. B.s., and 2 P. H.s.

The Viceroy addressing the Convocation referred at great length to the University Commission report.

For, once the principles embodied in this important proposal are accepted the working out of the details must rest with the Local Government, whether that be the Government of Bengal or whether it be the Governments of other provinces which consider the scheme suitable for adoption within their jurisdiction. Hence we have not attempted to formulate these proposals in anything approaching a bill and indeed it seems questionable whether any special legislation will be required. I return for one moment to the question of the report itself. I have touched merely on the main points with which we have to deal at once in order to create the machinery for the carrying out of the more strictly academic recommendations of the report. Those recommendations form a most valuable part of it, which it will be for the best to create by the legislation to consider. In the matter of such recommendations the report is a mine of wealth. I believe that it is destined to take an honoured place among the educational classics of the world. I believe that its proposals when carried into effect will exercise a very beneficial influence upon higher education in this province and elsewhere where they may be adopted. I do not mean that it will be found possible or desirable to follow the report in every minute detail. Here and there administrative considerations may demand a modification. Public opinion may in some respects signify good reasons for a change. But I hope to see the main proposals of the report substantially carried out and would ask the hearty co-operation of you all in making these proposals a success. We shall have to pursue a policy of give and take. There will have to be a certain amount of self-negation by all the parties concerned. But we should remember that we are all working for a common cause and that one of the greatest causes which can influence humanity. I believe that there is in Bengal at present a very keen desire for genuine improvement in educational methods, and I am persuaded that I shall not look in vain for wholehearted assistance and co-operation in this matter. Your University has recently received a magnificent donation from one of its most distinguished representatives, I refer to Sir Rash Behari Ghose. Words fail me to express in adequate terms the admiration I feel for the generosity and public spirit which has animated Sir Rash Behari's action. It should be an inspiration to us all. There are few of us, even though we may have followed the profession of law, who are in a financial position to follow his example. But we are all capable of imitating his public spirit and of contributing our mite through public service to the cause of our university. I would then urge upon all who are called to any office or administration to use their best endeavour to further the cause of university reforms. Sir Michael Sadler and his eminent colleagues have in the main unanimously pointed out to us the way. Let us all see, whether we cannot walk in it. We all of us have one aim in common, the furtherance of the good of our university and no other. Surely, we must hesitate before we decline to follow the path which the Commission has indicated. The eyes of the educational world are upon you. The report is now the property of the world and the world will pass its judgment upon your decision. I look forward with confidence to you. There is one more matter to which I should like to make a brief allusion, and that is the formation of your university corps. No one who has been present at the past two convocations can but have been impressed by the smart appearance of the guard of honour and the outward and visible effect of their training. But I am glad to hear that it is not only in these outward matters that the corps has had a marked effect upon its members. The members of the corps have shown themselves to be not only smart in their outward appearance but to have been no whit behind their fellows in their intellectual achievements. I can only attribute this to the excellent effect which the physical exercises demanded by drill has upon them. The old Latin tag "Mens Sana in Corpore Sani" is always true and if a man takes care of his body it must follow as the night the day that the healthiness of his physical frame will react upon his mind. I have always felt the very deepest interest in the prosperity of your university corps each year that I have been here. I have taken consultation with those who are interested in it as to its welfare and its progress and each year I have been able to do something to improve the conditions under which it exists. I am convinced that we have in the university corps a body of which not only the University will be proud but which will itself have a most valuable influence upon the life of the University. You may depend upon it that I will not relax my interest in its welfare and that I will do everything in my power to foster it and to make it a success. We are now on the threshold of great changes. I look to those who come out from your university having reaped the benefits which a university can give to take a great part in the social, the political and the industrial development of this country. I have said it before but I will say it once again. Through the industrial development which is now beginning I look forward to finding fresh avenues for the employment of your graduates. But let me impress this upon them with all the earnestness in my power they divorced from workshop practice can never make masters of industry. Masters of industry must have gone through the Mill. They must be acquainted with all the detail of the manual work which goes to make

an industry. They must be ready to commence at the bottom. Otherwise it is impossible that they control and guide those whom they employ. And looking at the problem from the other side, impress upon the employers the advantage of having in their service of good general education. One most marked feature of commercial and industrial development in England at the present moment is the use to which the great firms are putting universal education. They are aware of the value of a sound education, they are enlisting in their service men of sound distinction. I look forward to this happening here, do not mistake me the mere possession of a degree is not in itself quality for such employment. And you misunderstand the meaning of university training. It may be a positive disadvantage. A degree is no more than that you have passed through certain strictly limited tests, and if you regard it as the certain passport to professional industrial or commercial success, you will find yourselves grievously taken. But the fact that you have gone through the intellectual training of a university should give you an incalculable advantage over those who have not had a similar training. Your effort however must not be relaxed. You will have to go to school again in your new surroundings, beginning from the lowest form, but with this great encouraging fact help you that your university training has given you a agility and nimbleness of mind which will go far to enable you to outdistance your rivals in the race for promotion. For the rest it must depend upon yourself. I think that it has been a happy confidence that the great commissioners on industrial development and on University reform should have reported together, and if we can only carry through the recommendations of these two great commissions we may hope that there is a bright future opening out to the graduates of this university in the industrial development of their country.

The Message.

The message, which I leave you is one of high encouragement of faith in the benefit which the changed conditions will confer upon you, of exhortation to equip yourselves manfully for the new era which is dawning. The spell of old tradition influences us all and tradition a valuable asset in educational institutions. But the present is a time of worldwide readjustment of the old order of things. Among the problems which the last few years have brought into prominence none is more important, none has been more copiously discussed than that of education. We have come to one of those points in the world's history when a great cataclysm, in the case of the great war, suddenly launches out the water, which have long been heaped up into a more rapid current and events and developments which normally would have been spread over many years succeeded one another in a startlingly short space of time. Here the auguries of change are all of the happiest for you. Do not be slow to observe them. In England as you know, great alterations are being made in the educational system to meet new requirements. Let us not be behind hand here. The youth of Bengal require that training which will enable them to seize the advantage which now offer. It is fortunate that just at this moment we have been able to obtain from the Commission wise counsels and courageous guidance. Where the way was dark and doubtful it is now illumined for us. I believe if we follow courageously where our guides have beckoned us this university will win the prize of its high calling.

Vice-Chancellor's Speech.

The Vice-Chancellor also in his speech referred at length to the report of the University Commission the recent development in University teaching. He dealt with the scheme framed by the Commission senate on agricultural, technological and commercial education and submitted by the senate to the Government of India. He said the situation demands a round simultaneous movement in all levels and in all directions, agricultural industrial and commercial, and the snapping of a single link in the chain economic reform will bring the whole system to the ground. Regarding higher technological education in Bengal he said: There were hopeful signs of awakening and activity in sphere of industrial education. In course of time will come industrial schools and trade schools in addition to the textile and weaving schools and they may even develop into a polytechnic in the capital city. In conclusion he said: The best resource of a country is the capacity of its people and the best way of developing its resources is the development of that capacity and the best place for development of that capacity is the university.

Delhi

Indian Educational Service.

Features of Reorganisation.

New Scales of Payment.

DELHI, January 6.

A "communiqué" issued by the Government of India Education Department, on the 6th January, 1920 says:—The orders of the Secretary of State on the proposal of the Public Service Commission in regard to the Educational Service have now been received. The features of the reorganisation are, first, that the scale will be the same for all members of the service of race, the place of recruitment etc.; will be a system of overseas allowance domicile and second, that while the post which a new recruit enters will be fixed the scale will be applied to ex-ante of the service as an ordinary civil servant. The overseas allowance are intended not to establish any differentiation in favour of Europeans but to secure some measure of equality of emoluments by relieving European officers of the extent of the disabilities to which they are subjected which are not experienced by officers serving in their own country. But the rate of remuneration will be the same in the case of Directors of Public Instruction whatever their domicile. As regards age, the normal starting point will be taken as 25 years and a recruit appointed hereafter below that age will receive the minimum pay prescribed for recruits of 25 years of age until he attains that age and for one year after. Seniority will reckon from the date of taking up an appointing qualifications on exceptional terms for special posts. The time scale will be Rs. 400 rising by annual increments of Rs. 50 up to Rs. 1250 with two pauses, one at the 30th year and the other at the 39th year of

maximum will be reached at the age of forty four. As stated above, this scale will be applied to existing members of the service, as an ordinary time scale by service, any officers now drawing higher pay for years of service would warrant will retain advantage. There will be two selection grades. These will provide for 15 per cent of the cadre on a scale of Rs. 1,250 rising by annual increments of Rs. 50 to Rs. 1,500. The other will provide for 5 per cent, of the cadre on a scale of Rs. 1,550, rising by annual increments of Rs. 100 to Rs. 1,950. A member of the Indian Educational Service, who is the Principal of a school, will receive an allowance of Rs. 150 monthly. One Principal in each province will at the discretion of the Local Government, receive an allowance of Rs. 250 a month. These allowances will be classed as special allowances.

Overseas Allowances.

The overseas allowance will be as shown in the following table:—

The amount per annum in rupees and paise in the case of new recruits; in the case of existing members Rs. 150 up to the age of 30, during the first five years of service; Rs. 200, from 30 up to the age of 33 during the sixth to eighth years of service inclusive; Rs. 250 thereafter. The pay of Directors of Public Instruction will be in Madras, Bombay and Bengal Rs. 2,500 rising by annual increments of Rs. 100 to Rs. 3,000. In the United Provinces, the Punjab, Burma and Bihar and Orissa Rs. 2,250 rising by Rs. 100 to Rs. 2,750. In the Central Provinces Rs. 2,000, rising by Rs. 100 to Rs. 2,500. In Assam Rs. 1,500 rising by Rs. 100 to Rs. 2,000 and in the North-West Frontier Provinces Rs. 1,500; but in the case of the two last named provinces the Directors, if in a selection grade, will receive grade pay with overseas allowance plus a local allowance of Rs. 250 in the case of Assam and Rs. 150 in the case of the North Frontier Province, provided, however, that if the salary thus arrived at falls short of the amounts specified above the officer will draw not less than those amounts. The Government of India had proposed that for the future the proportion of Indians who can suitably be included in the Indian Educational Service is 50 per cent, this being regarded as the average for India as a whole and variations being permitted in different provinces and that a similar proportion should regulate the annual recruitment, Burma, being at present excluded from the calculation. The Secretary of State has recognised this recommendation as marked advance on the proposals of the Public Services Commission and sanctions it as the standard to be worked up to for India as a whole as qualified candidates become available, but with this reservation that the European and Indian element should be maintained in the administrative, collegiate and special branches of the service and that in all provinces it is most important that there should be a certain number of European headmasters of schools. The recommendation is also accepted, but with certain qualifications, that where Indians not possessed of European degrees are recruited to the Indian Educational Service a recruit may in special circumstances be sent at State expense to England to complete his training. Other matters such as the system of training and recruitment are dealt with. These orders refer to men in the Indian Educational Service. The conditions of service for women as well as certain minor points will form the subject of subsequent orders. The new time scale comes into effect on December 1st 1919.

Sindh

Education in Sindh.

Sir George Lloyd's Views.

KARACHI, January 6. The Governor of Bombay speaking of education in his visit to the Sind College said that he was sorry to say that education in Sindh had been somewhat neglected in the past and they had to make up for lost time. Education was one of the points of policy to which his Government was determined to pay attention in the next few years and he was going to use the next few days in trying to see what were the best lines of development for this college. He thought they would all agree that they turned out excellent students from the College. It was somewhat to be deplored that a great many people chose to ignore educational facilities of Sindh to go to Bombay University when they could get as good an education in Sindh. He could not see what advantage was to be found in going to Bombay which was already overcrowded and where the cost of living was exceedingly high when they had a college in Sindh which gave first rate education. He recognised the difficulties under which this college was carried on. They were going to try and remove those difficulties in order that all might desire to go to the Sind College instead of going to other institutions. It was evident that more accommodation was needed, but whether this was to be found on the same site or a move should be made to another site was a point which, with the help of the Commissioner, he was going to try and decide in the next few days. He was glad to note that they were paying some consideration to technical education. In that they were in advance of many other provinces. In this matter they were following the lead in any case it was essential for the future of institutions there should be facilities for education of all kinds. They had established a reputation for progress, for loyalty and for education. These were three good qualities. Country and throne and to gather ideas and spirit were two great principles on which education could be built up.

New Pier for Karachi.

Lady Lloyd's Happy Speech.

KARACHI, January 6. At the ceremony of laying the foundation stone of the new Lady Lloyd Pier at Clifton Beach, Lady Lloyd made a happy speech. The new pier is being constructed at a cost of about 3 lakhs as a gift to Karachi of Mr. Jagat Narayan, C. B. E., and leads from the handsome pier which bears his name to the water side. Before laying the stone Her Excellency said:—As Mr. Kothari stated it was shortly after our arrival in India that I came to Clifton to perform the ceremony of laying the foundation stone of the pier which bears his name.

The year which has passed since, then has witnessed the completion of a spacious and decorative promenade on which we find ourselves this afternoon and in respect of which we must warmly congratulate both Mr. Kothari and Karachi Municipality. In asking me to carry their wish a step further and to lay the foundation stone of the pier which it is his intention to present to Clifton, Mr. Kothari is giving me an unusual treat. The opening of institutions and the laying of foundation stones are among the privileges which fall to my lot in this Presidency but such functions are generally connected with buildings of a strictly utilitarian nature and until to-day I have never been asked to preside at the inauguration of a structure of any description which is designed only to minister to the pleasure of those who use it and this particular privilege is one that I value very highly indeed. I think it is only comparatively lately that public benefactors of to-day have rediscovered the truth that was very well known to the joy-loving spirits of our forefathers namely that the need for enjoyment is as deep seated and as vital to the average human nature as the need for food to the hungry, for medicine to the sick, for education to the ignorant, and that if you wish to have a contented well developed community you must keep them amused as well as fed, doctored and instructed. When I was a child I was often told by my elders and betters "Be good and you will be happy," but in the later life I have frequently found that it is possible to get almost as near to truth by reversing the precept and saying "Be happy and you will be good." It is because he recognises that one of the best things he can do for his fellow-citizens is to try and help them to enjoy themselves that Mr. Kothari is making the very generous gift which will add greatly to the amenities and beauty of sea front and to the convenience and enjoyment of holiday makers. I may add that the Municipality are once again showing their keen and practical interest in public welfare by undertaking to carry out the work of construction free of all charges beyond the actual out of pocket expenses of building. I am proud to lay this foundation stone to-day and I like to think that on it will be built not only the material structure of Mr. Howra's very handsome design but also the less tangible fabric of many pleasant and health giving hours to be spent here in the future by people from all over Sind, perhaps all over India, who will come to Clifton to learn what a beautiful west coast watering place can be like. I am prouder still that my name is to be associated with the pier and I should be the proudest of all if I could think that some day the children of Karachi, whom I shall never meet, will ask their parents who was Lady Lloyd and that they will answer, someone who took a great interest in Sind, who thought Clifton a very beautiful place and who wanted people to be happy there.

To-day Her Excellency opened the new children's ward at the Lady Dufferin Hospital. This evening Sir George Lloyd will lay the foundation stone of the elaborate and comprehensive new public offices, courts etc. on the former artillery maidan.

Bombay

Allies and Turkey.

Central Khilafat Committee's Views.

Message to Mr. Montagu.

BOMBAY, January 6. The President, Central Khilafat Committee of India cabled to Mr. Montagu asking him to attend the Peace Conference and once again lay before it the Muslim point of view regarding the settlement of Turkey, pointing out that Indian Moslems expect that the principle of nationality conceded to other belligerents be strictly observed in the case of Turkey and also allow her to retain Constantinople, Adrianople and Smyrna. The Sultan must remain the custodian of the holy places of Islam unfettered by any Christian influence. It adds that Indian Moslems overwhelmed by grief and anxiety, will ever remain grateful if once again he advocates their just cause.

Disorder Enquiry Committee.

(SPECIAL SERVICE.)

(From our own correspondent.)

Police and Military Evidence.

AHMEDABAD, January 6. Compared to the evidence one listened to-day after that at Lahore, the story that is being elicited by the Hunter Committee at Ahmedabad is distinctly dull, if not boring. It being the opening day there was some liveliness in the proceedings yesterday, but things became monotonous to-day excepting for the occasional food for laughter provided by some of the witnesses. To-day evidence may be divided into two distinct parts, one being the story already told by Mr. Chaffed, the District Magistrate yesterday and other evidence by Military officers in charge of pickets which had to fire on the mobs during the trouble. Sub Inspector, Kotawala of the Ahmedabad Police, who was the first witness to give evidence to-day is one of the smartest of Indian Police officers, who have appeared before the Hunter Committee in the course of their enquiry. He detailed at length the various happenings connected with the disturbances and declared that the situation was one which could not have been met without substantial military aid. The examination of this witness by Pundit Jagat Narayan, who by the way is not taking up even one quarter of the time he used to spend with each witness at Lahore, was somewhat amusing. As a result of a series of questions put by the Pundit, witness admitted that the majority of the educated classes were not concerned in the riots. Dealing with the statement that respectable people supplied food to the rioters, Pundit Jagat Narayan asked witness to suppose that if he (Pundit) was at the head of a mob, would he not have made arrangements for food supply. The police officer exclaimed in reply, amidst a loud outburst of laughter, "You at the head of a mob."

Mr. Jivanlal Desai, (Counsel, appearing on behalf of the Gujarat Sabha) was at considerable pains with this witness with a view to showing that educated people had nothing to do with riots, but on the contrary helped in putting down the riots.

Mr. Boyd, Superintendent of Police, practically corroborated his Sub-Inspector.

Then followed a dull hour with military witnesses. The last of whom Mr. Fitz Patrick, Canton-

ment Magistrate, Ahmedabad, enlivened the proceedings and made people in the committee room repeatedly roar with laughter. He had a Frank Johnsonian way about him in giving evidence and his description of what he called "Satyagraha uniform" and in general his description of events were amusing.

Evidence of Mr. J. A. Guider.

AHMEDABAD January 7.

The Disorders Enquiry Committee continued their enquiry into the Ahmedabad disturbances to-day, Mr. J. A. Guider, Deputy Inspector-General C. I. D., was the first witness.

Questioned by Lord Hunter, witness said that on the 14th April he received telegraphic orders from the Inspector General to proceed to Ahmedabad and take charge of investigations. Arriving on the following morning he proceeded with his enquiry and organised a special staff. It was not an easy matter to get information. People were unwilling and afraid to give information and there was also the natural reluctance on the part of the people to appear as witnesses. The difficulties were, however, gradually overcome. As soon as there was 'prima facie' evidence, arrests were ordered. A large number of mill hands got frightened and absconded. This naturally affected the mills. Consequently, he arranged a meeting with the millowners and explained to them that no wholesale arrests were in contemplation. The association thereupon published a sort of reassuring notice. Witnesses arrested 357 people in all in Ahmedabad area. Of these 140 were released without trial as evidence against them was considered insufficient. Of the rest who were tried, 106 were convicted and 11 were discharged by the tribunal. There was one death sentence, which was subsequently commuted to transportation by the Government. There were also 20 cases of forfeiture of property, one of transportation for fourteen years and a number of sentences of imprisonment varying from 14 years to 13 months. In the Kaira district where investigations were carried on by the local officers under witnesses supervision, 123 people were arrested. Of these 82 were sent up for trial, the rest being released for want of evidence. Out of those charged before the tribunal from Kaira, 17 were convicted and 65 were discharged. There were two sentences of transportation and the rest of the sentences varied from ten years to one and half month's imprisonment.

In reply to Mr. Justice Rankin, witness said that apart from anything done under the Royal Proclamation the sentences imposed by the tribunals were effective and were not interfered with barring the death sentence commuted in the ordinary way to transportation for life. The charges framed against the accused persons were, among others, waging war, conspiracy to wage war, mischief by fire, murder, rioting and house-breaking. There were 120 cases under Sections 121 and 121 (A) (waging war). There was no case under Section 124 (sedition). As regards the 140 persons released without trial in Ahmedabad area some were released in a short time and some were in custody for weeks and months. The arrests began to be made on the 17th or 18th April and trials began early in June. The period, during which men who were ultimately released without trial were in custody, varied. There were a number of cases of people committed for trial but the charges against them were ultimately abandoned. This happened when witnesses changed their statements or disappeared. All cases arising out of riots were tried by the special tribunal, excepting the police constable murder case which was tried in the sessions, it being discovered that formal sanction, required under the Defence of India Act for the trial of accused persons before the tribunal, had not been obtained. Once tribunals were set up, accused persons in custody came under the tribunals jurisdiction. Before that, applications for bail used to be made before the Magistrates but none were granted.

Questioned by Sir Chimanlal Setalvad, witness said that on arrival in Ahmedabad, he tried to ascertain if there was any organisation or conspiracy behind the disturbance. He was unable to obtain any evidence. He was apprised of the statement of Mr. Gandhi that trouble was prearranged and educated people were behind it. He interviewed Mr. Gandhi in this connection but Mr. Gandhi was not disposed to disclose any names. He said that he knew the names of some persons who had organised the trouble, but he would not give them. Witness made independent investigations but had not found any evidence to substantiate Mr. Gandhi's suggestion. He had made no report to higher authorities about the result of his investigations but had made a report giving the result of his interview with Mr. Gandhi.

Questioned by Mr. Kemp, Government Advocate, witness said that he attempted to get information and assistance in tracing offenders from the members of Mr. Gandhi's Ashram. After referring to Mr. Gandhi, who was in Bombay, they refused saying that as Satyagrahis they could not give information in this matter. Mr. Gandhi himself telegraphed to witness from Bombay in connection with this. Continuing witness said that when cases were withdrawn, steps were taken to move the tribunal soon. In all doubtful cases he had witnesses up again before him to be questioned.

Questioned by Mr. Jivanlal Desai, witness said that arrests were made both by the local police and his own staff. In addition to the 357 arrests made, a number of other people were brought up before the police for inquiries. But they could not be described as arrests. Possibly some four or five hundred people were brought up in that way. Asked if the subordinate police had not made a little business by threats of arrests etc., witness said that he had one or two complaints but they were found untrue on investigation. As regards Virangaum, he had read in the papers complaints from that place in connection with War Loan, but he had not made any investigations. He had also heard of complaints in connection with recruiting.

Subadar Major Kanaiya, 97th Infantry, who took part in quelling the riots, then gave evidence.

Rau Bahadur Bulakidas (retired) who at the time of the disturbance was Personal Assistant to the Collector was the next witness.

To Lord Hunter he said that on the 11th April while at his house he heard of trouble in other parts of the city and was told that the mob was saying "Let us go to Bulakidas house and kill him." This made him and his family take refuge elsewhere leaving the house in charge of the servants, later on the mob went to his house in search of him and completely looted his property. He had suffered a loss of 70,000 rupees.

World's News.

REUTER'S AGENCIES.

England

British Railway Situation. The Men and Government's Offer.

LONDON, January 3.

Peace in the railway world depends on the happenings of the next few days. The Trade Union leaders are divided as regards the outcome of the task of Mr. Thomas and his associates to persuade the delegates who are meeting in January 7th to accept the Government's offer. They will exert the utmost pressure to secure a favourable verdict, and a last resort will try to get a postponement of the final decision. The delegates will be given every opportunity to discuss details, as the Conference may last three days. The greatest tussle between the Extremists and Moderates is anticipated. In the event of another crisis, the Executive may resort to the ballot although in the National Union of Railwaymen this is not customary. Public opinion is freely expressed that the men will be unwise to reject the offer. Meanwhile the Extremist standpoint is that they won the last strike and they are of opinion that they can win another. Opposition to the offer is based on a general desire to press the original demand, namely that the thirty-three shilling bonus should be made a permanent standard rate on the ground that this has already been conceded to drivers and firemen.

Terms of Government Offer.

LONDON, January 4.

After lengthy negotiations the Government offer to Railwaymen is announced. It provides that the lowest paid workers shall receive 50 shillings a week and a large section of porters shall receive three pounds as against 22 shillings before the war. The new rate will continue until September, when a revision will take place based on the cost of living, but whatever happens wages cannot be brought below hundred per cent over the prewar figures. There is little doubt that Railwaymen will accept.

Government's Offer to Railwaymen.

LONDON, January 4.

Mr. J. H. Thomas addressing a crowded meeting of Railwaymen in Birmingham to-day said, that Government's offer was not all that was wanted and could not be regarded as a final aim, but in view of the difficulties it was the best settlement possible. It was an honourable settlement and would bring lasting benefit to Railwaymen. There might be anomalies but they could all be rectified later. (Applause.)

Standardisation of Wages.

LONDON, January 4.

Mass meetings of Railwaymen at Northampton, Cardiff and all important centres have passed resolutions rejecting Government's offer for standardisation of wages.

Railwaymen's and Government Offer. Government's Offer Declined.

LONDON, January 5.

NEWCASTLE.—The Carlisle, York and Bow, railwaymen, have joined branches, which have turned down the Government offer. Nevertheless confidence prevails that the Conference of the delegates of National Union of Railwaymen on 7th instant will agree that terms are acceptable, though it is possible that the Extremists may press for another strike to enforce their claims.

Europe and Asia.

Churchill's Analysis of Situation.

LONDON, January 4.

In the course of his speech at Sunderland yesterday, Mr. Churchill stated that the condition of Europe and Asia was desperate. Nobody could tell what would emerge from Russia, but it would be something very menacing to civilization and especially to the British Empire. New forces were springing up in Asia Minor. If Russian Bolshevism and Turkish Mohammedanism joined hands, the situation for Britain would be grave. Admiral Kolchak and General Denikin had protected British interests in the past, but the armies of Kolchak were almost gone and the armies of Denikin were in jeopardy. If they disappeared a serious danger would immediately arise. If Germany collapsed a serious situation would arise in Europe. We would have to be careful not to push Germany too far. The present German Government on the whole had met fairly the conditions of the Allies during the past year. We must prevent a possible combination of Kaiser Militarism and German Bolshevism to destroy the German Republic. We could not get indemnities unless we traded with Germany, as France and America were preparing to do.

Business Enterprise in London. Unprecedented Record.

LONDON, January 6.

Companies registered in London during the past six months have reached an unprecedented total of 5,415 with a capital of 252 millions, of which Textiles and Clothing to present 30 millions, Mines 24 millions, Shipping 22 millions, Banks and Finance 22 millions, Oil 20 millions, Motors 18 millions, Food 14 millions, Insurance 10 and Cinemas 6 millions. Forty-eight Companies have an aggregate capital of ninety millions, as compared with 1913, when only 21 companies had over a million. The average capital in 1913 was 21,000 while in 1919 it was 45,010.

The "City of Calcutta."

LONDON, January 4.

The "City of Calcutta" from Liverpool, with three hundred passengers on board, has not been reported since December 23rd, when she was off Wharf.

The steamer City of Calcutta arrived at Port Said on December 31st.

Sir Horace Plunkett.

Highly Amused at Report of Death.

LONDON, January 3.

The "Times" learns from New York that Sir Horace Plunkett is highly amused at the anxiety of reporters to know if he is dead. The London News Agency, which issued the original statement, explains that the correspondent in giving the day on which Sir Horace Plunkett departed for Battle Creek contracted Wednesday into "Wed" which was misread in New York as "died."

Spenn Valley by-Election Result.

A Labour Victory.

LONDON, January 3.

The following is the result of the by-election in the Spenn Valley Division (Yorkshire, West Riding):—

T. Myers (Labour), 11,962.

Sir John Simon (Liberal), 10,244.

Col. R. C. Fairfax (Coalition Liberal), 8,134.

At the previous election on December 14th, 1918, the result was as follows:—

Rt. Hon. Sir T. P. Whitaker (C. Lib.), 10,664.

T. Myers (Labour), 8,508.

Party Views on Result.

LONDON, January 4.

The Spenn Valley election result is generally regarded as a damaging blow for Government in view of the fact that Free Liberals deliberately challenged the Coalition by putting up Sir John Simon, which challenge Mr. Lloyd George accepted, by inducing Col. Fairfax to stand as Coalition Liberal, although the local Liberal Association was solid for Sir Simon. Labour supporters are elated at the result. They did not expect such a victory though they were prepared for a big poll after the recent elections. Mr. Myers declared that the electors had voted in favour of nationalisation of Mines and Capital levy.

Russia

Bolsheviks and Esthonia.

Terms of Armistice.

The Menace to India.

LONDON, January 3.

The "Daily Mail," referring to failures of General Denikin and Kolchak, thinks it unlikely that M. Lenin will march his Bolshevik hordes against the large and well-disciplined Japanese forces in Siberia. Grave danger therefore exists that he will divert his attack and threaten India by arming and inciting to war the predatory tribes in the North-west. It is therefore of paramount importance that the control of the Indian frontier should be in firm hands. There was too much of the old bow and arrow methods in the conduct of the Afghan campaign. The "Daily Mail" urged that one of the best of our young soldiers who knows the possibilities of aircraft and other modern mechanical devices should be placed in charge without delay.

Supreme Council's Decision.

LONDON, January 3.

The Supreme Council has decided on steps for the evacuation of the population of Southern Russia threatened by the Bolshevik invasion.

General Denikin Overthrown.

LONDON, January 3.

A Bolshevik wireless message states that owing to defeats a "coup d'etat" has occurred in General Denikin's headquarters and a new Government has been established with General Romanoffsky replacing General Denikin.

Denikin Government Resigned.

LONDON, December 5.

COPENHAGEN.—A telegram from Kieff states that Denikin Government has resigned owing to a collapse at the front.

France

Allied Powers

LONDON, January 5.

PARIS January 4th The "Echo de Paris" states that the United States Ambassador on 3rd instant requested that the decisions of the Supreme Council should henceforth not be introduced by words. The "Allies and Associated Powers," but merely "Allied Powers." It is understood however that the Ambassador will informally attend the Council.

French Airman to Fly to Saigon.

LONDON, January 3.

PARIS.—A French aeroplane will leave Paris on January 3rd for Saigon via Athens, Antioch, Karachi, Allahabad, Rangoon, and Bangkok.

America

Radicals in America.

A Great Round-Up.

LONDON, January 3.

NEW YORK.—The greatest round up of Radicals in the history of the country took place last night when several thousands were arrested in all parts of the country. It is expected that they will be deported in large batches. Some of the arrested are American born, but the majority are foreigners. Numerous Russians figure in the number of arrested.

Total Arrests.

LONDON, January 4.

NEW YORK.—The arrests in the great raid on Extremist total 4,500 of which number over a half will be deported.

All Newspapers' Editorial Staffs Arrested.

LONDON, January 4.

WASHINGTON.—The Editorial staffs of all newspapers have been arrested. Government agents say they have received evidence that Radicals planned to develop recent steel and coal strikes into general strike and ultimately into a Revolution. Communist literature seized in Pittsburgh contains proposals for forcible overthrow of the Government.

Ireland

Sinn Feiners blew Up Police Barracks.

LONDON, January 4.

The Sinn Feiners blew up Police barracks in Cork District last night and fired into another barracks. The occupants of both had a narrow escape. Up to present no arrests have been effected.

Egypt

Affairs in Egypt.

LONDON, January 3.

CAIRO.—The National Envoys are proceeding to Paris immediately to consult Zaghul Pasha regarding Lord Milner's proclamation.

Egyptian Princes Manifesto.

For Complete Independence for Egypt.

LONDON, January 4.

CAIRO.—Six Egyptian Princes have issued a Manifesto associating themselves with the demand for complete independence for Egypt.

Italy

Italian Premier in Paris.

LONDON, January 5.

PARIS 4TH.—The Italian Premier has arrived here, en route for London, to discuss with Mr. Lloyd George Fiume and Adriatic questions.

Siberia

French Press and Siberia.

LONDON, January 3.

PARIS.—The press is giving prominence to the news from Washington that America is giving Japan a free hand in Siberia.

Austria

Coal Situation in Austria.

Increasingly Critical.

LONDON, January 3.

The coal situation in Austria is unprecedentedly critical. All passenger trains have been stopped for the past ten days. There is a likelihood of a total cessation of electric light and tramways in Vienna.

Mexico

Earthquake in Mexico City.

LONDON, January 5.

MEXICO CITY.—Scores of people have been killed by widespread earthquake on 3rd instant and heavy damage was done, particularly in Veracruz Province. Three shocks were felt, one of terrific intensity. Indescribable panic occurred in the Capital the populace fleeing from their homes to churches. The Steeple of San Juan Church fell on crowds of praying refugees. Later accounts report the destruction of entire villages, shock being felt throughout the country. Thirty dead have been counted in village in San Juan Province. At Coahuatpec many houses have been destroyed and similar damage was done at Huasteco. Fifty dead have been counted in Jalapa. Disturbances have caused consternation in large cities.

Punjab

The Amritsar Occurrences.

Brig-Genl. Iggulden's Views.

LONDON, January 3.

Brigadier-General Iggulden, who was in command of the Ambala Brigade in 1914-15, has sent a letter to the "Times" with reference to the occurrences in Amritsar. He describes the long-standing disaffection and expresses the conviction that the most stringent and most drastic action was necessary on the part of the authorities to prevent a vast upheaval which might well have involved thousands of lives, and necessitated a large increase in the British garrison in India.

China

Noxious Drugs in China.

Immense and Increasing Cultivation.

LONDON, January 3.

The "Times" refers to the immense and increasing quantities of noxious drugs being cultivated in China or smuggled by unscrupulous British subjects and Americans, and says that Japan is undoubtedly the principal distributing centre for China. The Times refers to the suggestion of competent judges that the Chinese authorities have winked at this extensive cultivation, although they agitated strenuously for the suppression of Indian opium trade to China and dramatically organised bonfires to burn opium and utensils in order to impress Westerners, and points out that many people predicted such a sequel when India was induced to stop the opium trade with China. The "Times" does not endorse this charge of bad faith against the Chinese Government, but prefers one of weakness by the central authorities since the Revolution. The "Times" trusts that all the Powers will pass the requisite legislation to prevent the exportation of noxious drugs to China without delay as prescribed in the Peace Treaty.

జాబులు

శంకరాధన.

అయ్యో, మా గ్రంథాలయము తరఫున ప్రభుత్వం...

అయ్యో, మా గ్రంథాలయము తరఫున ప్రభుత్వం...

శ్రీ శంకర జనారణ్య గ్రంథాలయ కార్యదర్శి.

మధ్యస్థ వార్షికోత్సవము.

అయ్యో, ఈ సందర్భము తిర్వాచార్యులందరి సభా...

ఈలాటి మతసంబంధమైన సత్సంఘములు కూడినప్పుడు...

చీరాల మ్యూసిసిఫల్ డ్రెస్సు షాపు.

అయ్యో, ఈ నెల 1 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు...

ప్రథమ పాఠశాలలో పాఠ్యాచార్యులకు ఒక విజ్ఞప్తి.

సోదరులారా! భీమవరము రేంజి యుపాధ్యాయుల లోక...

జిల్లా కార్యదర్శి కు జరపుటకు విశ్వయోగి ఆహ్వానము...

అ|| వెంకటాచలము.

ఘంటికాల

జీవము.

శ్రీ సరస్వతి వ్యాపారములు

1919 సంవత్సర నివేదిక

అయ్యో, ఈ వ్యాపారములు తెనాలి తాలూకా, ఎర్రలపల్లి...

కచ్చి సంవత్సరమునకు వ్యాపారముల నెలకు...

శ్రీ సరస్వతి నిలక బహుమతి పత్రములు సమీక్షించు...

16 నెలలు కలుపుమించిన సోదరులు తెలైన...

సరిగ్గా 1920 సం|| ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ వారములో జరు...

ఆ. రామకృష్ణ శాస్త్రి

కూచిపూడి, తెనాలి తాలూకా

కార్యదర్శి.

ఈ గ్రంథమును ఇది శ్రీ భర్తృహృదిన ముద్రాపకము...

కావలెను

8 తేదీ 10 మాసపు కవచ సేవకు హామీ...

బండి వెంకటకృష్ణయ్య,

(1914)

కోటకల్లూరు వాస్తు.

కావలెను.

1980

వజ్రస్థిరమైన నర్మరచి కరీషీమలకు యిద్దరు...

కావలెను.

1980

జీతముమీదకు కమిషన్ మూలము ఒక...

కావలెను.

1930

చెన్నపురి, విశాఖపట్టణము, రేణుకపూరు, మునుర...

కావలెను!

కావలెను!

కందుకూరుజోర్లు హిందు బాలికల పాఠశాల...

గౌతా కంపెనీ,

(1947)

6 రాబునుబట్టి చెల్లవట్టణము

ధరలు చాల తగ్గింపబడెను

ఎల్లెక్కా పెన్సిండు, గ్రాండు, గౌతా లిమిటెడ్ వారి...

కొన్నిటికి ధరలు 100-కి

10, 25, 30, 40 వంటకు నూతన కిక్కిరింపబడెను.

మీరు మా అంగడికి వచ్చిన మీకు మంచిలాభము కలుగును

ఇదివరకీ రాజధానిలో జట్టి పోకట్టు మెచ్చుకును...

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1920 క్యాలండరు

జనవరి నెల 31 వ తారీఖులోపుగ మా మందులను నొకేసారిగ 6 రూ॥లకు కొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగా పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా కొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలదిప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

తామర తైలము | పండ్లపాడి | మోహనితైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0 | డబ్బి 1-కి 0-2-0 | సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, తైలము, పడిశము, రొమ్ముపడిశము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కని డబ్బితో సహా నెల రూ. 0-10-0; డబ్బా 1-కి రూ. 5-12-0. పోస్టుఖర్చులు నేలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బాంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఇంజీరియర్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఎంజనులు

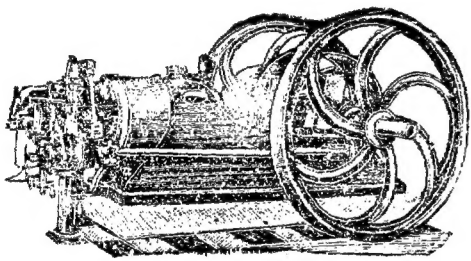
1948

వయం లేకుండా !

సమృద్ధియు అధికము !

ఫలము ఎక్కువ !

(తక్కువ వద్దటి సమకరించి తయారు చేయబడినవి.)

క్రైండింగు మిల్లులు, ఆయిల్ మిల్లులు, అన్నిరకముల కంపులు, కలర్ క్రైండింగు మిషనులు, సా బెంచీలు, బేలింగు మెక్సీలు, సి లెండరు నూ సెల, బెల్టింగు, మిల్లులన్న స్టోక్స్ మొదలగు ఇతర అన్నిరకముల మిషనులు మావద్ద తయారుగా యివ్వబడినవి.

P. G. Masker & Co.,
Engineers & Contractors,
Appollo Street, Fort, Bombay.

రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యై దాండ్ర మహాజనసభలయందలి సభ్యుల సంఘాధ్యక్షులు, సభాధ్యక్షులు, యువసభ్యుల ముఖ, వారి శిల్పకళలు, సభా శిల్పకళలుగలవు. నెల రూ॥ 1-8-0. పోస్టుచేరణ ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, కంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మిక్కిలి ప్రశస్తిమైన పరిమళద్రవ్యము

ఓటో దిల్ల హారు (విజ్ఞప్తి)

పరిమళద్రవ్యముల కన్నీటికి నిది రాజు

ఇండియా శ్రేణులందు జరిగిన అన్ని ప్రదర్శనములందును చాల తరగతులను ప్రకంసా శ్రీతములు నియోజింపబడినవి.

దీనిలో సారాయి శుభంధ మేమియును లేదు గాన ఆచార కరులందరకును దీనిని నిరధ్యంతులముగ నుపయోగింపవచ్చును. తమ విధములగు పుష్పముల నువాసన దీనియందు గలదు. ఒకటిరెండు చుక్కలు లేబురుమీద దీనిని చూచును. అప్పుడే కోవితెచ్చిన పుష్పములను వ్యాపించు పరిమళమువంటి పరిమళ మతరిమితులగా వ్యాపించుచుండును. దీని నువాసన నిలచునంత కాలము మురియే పరిమళద్రవ్యములను నిలువదు. పెద్దనెల (అరవైచుక్కలు) రు 2-0-0 మధ్యనెల రు 0-12-0 చిన్ననెల రు 0-8-0 వి.పి. చార్జి రు 0-5-0. మిథులముందు కోరకనిచో క్రింది పోల్ ఏజంట్లకు వ్రాయును.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
(D 126 W 100) 155 బామ్బాయ్ సీదు, బాంబాయి.

నర్వవృత్తిక విషనంజీవిని.

(విజ్ఞప్తి (శ్రీమంతుని))

586

చి.భిమభో శివమూర్తి సంతోషముతో పోవుదురు.

గుణములేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు చుండు కలసిన ముఖ్యమధము. ఆంధ్ర నివాసాని, శ్రీమంతుని ద్వారా పొందవచ్చును. విజ్ఞప్తి విషయము జరిగినను మందు గుణము మారుదు. తెలుగు మాత్రమే కాక ఎంగ్లీ, మక్క, పాము, బట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుకరైనా గించును. నెల రూ॥ 1-కి 0-8-0 పోస్టు 0-8-0. 1-డబ్బా పోస్టు నెల రూ॥ 5-0-0. పోస్టుచేరణ.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్టు ఇవ్వం కర్రలకు 100 25 రూపాయలు కమిషన్ నియమము.

కరణము:— ఫ న ల డ్బి 30 వ నె, 1-8 కం శెట్టి వీధి, పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

విజ్ఞప్తి పరిమళమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనాపది సారసపరిల్లా

అపరిమిత రక్తములను జనించు జాడ్యములకు కీరమువంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండములను తొలగించు, ప్రాత సేపులకు అన్ని విధములను గలగు నర్మ కోగములకు పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిని

మహాధ సారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము. జనామమైనను మధ్యవర్తిత్వము అన్ని విధములైన దోషములను తొలగింపును. శరీరమునందలి పాచరశబ్దములను, నులబద్ధమును కార్మికులంబంధమును శాస్త్రములను పోగొట్టిన రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాకోగ్యమును గలగు జేయును. 16 రోజుల 38 పండులకు 4 డోస్సు బాడ్జిలో అమ్మబడును.

పొత్తిటరు.— పి. డి. సావంత్,

144. ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,

Fanaswadi, No. 144, No. 2. BOMBAY

పాశ్యపు పేంకటాచలపణ్డితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపధములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—లక్షోపలకుల క్షేగుకోగము

ఈ లక్ష్మీవిలాస రసములను నిరోగులయెక్కారు. ఒకే యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తమయొద్ద నుండేనేని వేగుకు నిరోక్తమైన సిద్ధాపధము శోగటి లేదని తామే సంకోచముగ బల్కుగలరు. దినబ్యరము, మాదక శాలక బ్యరములు, సన్ని పోతము మొదలగునవి తప్పక గుణ మగును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇవ్వం. (594-801)

2. శ్రీనివాసతైలం:—వేగుగడ్డలకును, నంబుల నొప్పి పోవుటకును మంచిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇవ్వం.

3. వైశ్యానరాసరం:—దీనిని నేవించినపుటి నుండియే మూత్రమును కట్టిక (కలరా) వాంతిలేదీ, కీరలేదీ, అక్షిన్న లేదుల గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇవ్వం.

4. బాలసుఖోదయము:—బిడ్డలకు బలకాగి; తియ్యని మందు. మందము, నులబద్ధము, జీరలేదీ, కృశత్వము, కడు పుచ్చియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణముందు బిడ్డల పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0 5-కి 1 ఇవ్వం.

5. లోకామహామర కస్తూరిమాత్రము:—బిడ్డలకు తం

క్కు ముడివినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమగుణ

కారి. మందము, పడిశము, దగ్గు, అక్షిన్నము,

కీరవాంతి, సార్వజనాయాపు, నులబద్ధం, జ్వ

రం, చలిబ్యరము, దుర్బలము మొదలగు యిం

కవశక రోగములకు గుణములే యును.

250 మాత్రము గల సీసా 0-4-0

తపాళ కర్మతో 5-కి 1-8-0

" " 12-కి 2-18-0

" " 25-కి 5-8-0

ప్రతి కొవధముతోగూడ అనువాదము తెలుగున పంపబడును.

శ్రీ నీలాచారము వైద్యశాల, మైసూరు.

